

1. Qiymətin formalaşmasının ilkin əsasıdır

- ✓ maya dəyəri
- dəyər
- tədavül xərcləri
- sadalananların hamısı
- istehsal xərcləri

2. Qiymət anlayışının sinonimi kimi qəbul edilə bilər

- rüsum
- amortizasiya
- dividenol
- ✓ məzənnə

3. Qiymət anlayışının sinonimi kimi qəbul edilə bilməz

- tarif
- fraxt
- faiz dərəcəsi
- ✓ rentabellik
- əmək haqqı

4. Kapitalın qiyməti kimi qəbul edilir

- dividenol
- rentabellik
- ✓ faiz dərəcəsi
- gəlir norması
- mənfəət

5. İş qüvvəsinin qiyməti kimi qəbul edilir

- ✓ maaş
- müavinət
- təqdimat
- mənfəət
- gəlir

6. Torpağın qiyməti kimi qəbul edilir

- renta faizi
- kadastr
- ✓ renta
- rentabellik
- renta norması

7. Su nəqliyyatı xidmətlərinin tarifləridir.

- franko-təyinat stansiyası
- faktoring
- franko
- ✓ fraxt
- fraxt bazası

8. İstehsalçı müəssisənin topdansasatış (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- ✓ aksiz vergisi

- qiymət əlavələri
- maya dəyəri
- mənfəət
- əlavə dəyər vergisi

9. Franko qiyməti asılıdır –

- əmtənin bazar payından
- əmtəyə olan tələbdən
- rəqabətdən
- ✓ əmtənin daşınması xüsusiyyətlərindən
- əmtənin növündən

10. Sənayenin topdansaş (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- aksiz vergisi
- mənfəət
- istehsalçı müəssisənin topdan satış (buraxılış) qiyməti
- əlavə dəyər vergisi
- ✓ ticarət əlavələri (güzəştləri)

11. Beynəlxalq qiymətləndirmə standartları hazırlanır?

- EVROVAL təşkilatı tərəfindən
- Qiymət–ləndiricilər Assosiasiyalarının Avropa Qrupu tərəfindən
- Əsas Fondların Qiymətləndiricilərinin Avropa Qrupu tərəfindən
- Kral İnstitutu tərəfindən
- ✓ Qiymət–ləndirmə Standartları üzrə Beynəlxalq Komitə tərəfindən

12. Pərakəndə satış qiyməti sənayenin topdansaş (buraxılış) qiymətindən yüksəkdir.

- ƏDV-nin məbləği qədər
- ✓ ticarət əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər.
- maya dəyəri və mənfəətin cəmi qədər
- aksiz vergisinin məbləği qədər
- topdansaş əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər

13. Qiymətin stimullaşdırıcı elementidir

- aksiz vergisi
- ticarət əlavələri (güzəştləri)
- ƏDV
- topdansaş əlavələri (güzəştləri)
- ✓ mənfəət

14. Firmanın rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunmuş qiymət məcmuəsinə uyğun məhsulların satış

- ✓ təsbit olunmuş qiymətlər siyasəti
- investisiya siyasəti
- vergi siyasəti
- innovasiya siyasəti
- əmtəə siyasəti

15. Qiymətməhləgəlmənin prinsiplərinə aid deyil

- qiymət intizamına nəzarət
- qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- qiymətoymada fəsiləsizlik
- qiymətlərin məqsədyönlüliyi
- ✓ qiymətlərin təsbit edilməsi

16. Qiymətin funksiyası deyil
- uçot funksiyası
 - informasiya funksiya
 - stimullaşdırıcı funksiya
 - ✓ tədiyyə funksiyası
 - bölüşdürücü funksiya
17. Firmanın qiymətməmələgəlmə nəzəriyyəsinə əsas istiqamətlərə aiddir?
- antiinhisarçılıq
 - iqtisadi artımın təmin edilməsi
 - qiymətlərin indeksləşdirilməsi
 - sosial ədalət
 - ✓ subyektiv marjinalizm
18. Aşağıdakı iqtisadi qanunlardan hansı qiymətməmələgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil etmir?
- təklif qanunu
 - ✓ antiinhisar qanunu
 - pul tədavülü qanunu
 - dəyər qanunu
 - tələb qanunu
19. Əmək dəyər nəzəriyyəsinə görə qiymətin formalaşmasının əsasını təşkil edir
- tələb - təklif nisbətləri
 - mübadilə dəyəri
 - istehlak dəyəri.
 - tədavüldə olan pul kütləsinin miqdarı
 - ✓ ictimai-zəruri əmək xərcləri
20. Əmək-dəyər nəzəriyyəsinin mahiyyəti nədir?
- qiymət-istehlakçıların məhsul vahidini almaq üçün ödədikləri pulun miqdarıdır
 - ✓ qiymət-dəyərin pulla ifadəsidir
 - qiymət-əməyin məsrəflərinin və istehlak dəyərinin ölçüsüdür
 - qiymət-istehlakçı faydalılığının ölçüsüdür
 - qiymət-əmək məhsulu və istehlak dəyəridir
21. Qiymət-dəyərin pulla ifadəsidir tərifinin banisi kimdir?
- L.Valras, K.Mencer
 - U.Cevons, L.Valras
 - A.Marşall
 - ✓ A.Smit, D.Rikardo, K.Marks
 - P.Makkonelli, L.Bryu
22. Qiymətməmələgəlmə elmi:
- əmtəənin istehsalı prosesini və hərəkət mərhələlərini öyrənən bir elmdir
 - qiymət-bazarda alıcı xərclərini öyrənən bir elmdir
 - qiymət - əmək xərclərini və dəyəri öyrənən bir elmdir
 - ✓ qiymətlərin formalaşması prosesini, hərəkət qanunauyğunluqlarını və onlardan istifadəni öyrənən elmdir
 - qiymət-istehlakçıların pul gəlirlərinin formalaşması prosesini öyrənən bir elmdir
23. Marjinal qiymət nəzəriyyəsinin əsas prinsipidir -
- təklifin həcmi artırılması

- sağlam rəqabət mühitinin yaradılması
- ✓ bazarda tarazlığa nail olunması
- tələbin həcmnin artırılması
- inhisarlaşmanın qarşısının alınması

24. Qiymətkoymada bu və ya digər metodun tətbiqinişərtləndirən amil hansıdır?

- qiymət əhalinin gəlirləri ilə uzlaşmalıdır
- bütün variantlar doğrudur
- qiymətlər tələbin ödənilməsinə xidmət etməlidir
- qiymətlər indeksləşdirilməli və tənzimlənməlidir
- ✓ qiymət səviyyəsində əmtəələrin keyfiyyət fərqləri uçota alınmalıdır

25. Aşağıdakılardan hansı qiymətin orta səviyyəsi hesab olunur

- differensial qiymətlər
- sosial status əmtəələrinin qiymətləri
- qarşılıqlı tamamlayıcı əmtəələrin qiymətləri
- ✓ qarşılıqlı əvəzedicilərin qiymətləri
- ayrı-seçkili qiymətlər

26. Qiymətin maksimum səviyyəsi müəyyən edilir

- məhsulun dəyəri ilə
- bütün variantlar doğrudur
- məhsulun təklifi həcmi ilə
- məhsula olan tələbin həcmi ilə
- ✓ məhsulun nadir həcmi ilə

27. Qiymətin minimum səviyyəsi müəyyən edilir

- istehsal xərcləri ilə
- rentabellik səviyyəsi ilə
- ✓ məhsulun maya dəyəri ilə
- məhsulun dəyəri ilə
- tədavül xərcləri ilə

28. Buraxılmış imkanların xərcləri

- son hədd kimi müəyyən edilən xərclər
- istehsalın mənimlənməsindən başlayaraq bütün xərclərin cəmi
- məhsul buraxılışının həcmindən asılı olmayan xərclər
- sabit və dəyişən xərclərin cəmi
- ✓ resurslardan istifadənin bütün mümkün üsulların daha səmərəlisindən pul gəlirləri

29. əmtəənin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin mahiyyətini izah etmir:

- tarazlıq xərcləri
- elmi cəhətdən əsaslandırılmış səmərəli xərclər
- son hədd xərcləri
- ictimai-zəruri xərclər
- ✓ differensiallaşdırılmış xərclər

30. Bazar qiyməti nəyə deyilir?

- tələbin həcmi təklifin həcmi ilə üstəleyir
- tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- təklifin həcmi tələbin həcmindən aşağıdır
- ✓ tələbin həcmi təklifin həcmi ilə bərabərdir
- təklifin həcmi tələbin həcmi ilə üstəleyir

31. Müqavilə qiymətinə sinonim kimi hansı müəyyənliyi göstərmək olar?

- topdansatış qiyməti
- pərakəndə satış qiyməti
- faktiki sövdələşmə qiyməti
- ✓ müqavilə qiyməti
- tarazlıq qiyməti

32. əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növü hansıdır?

- satınalma qiymətləri
- mövsümi qiymətlər
- ✓ məlumat qiymətləri
- pərakəndə satış qiymətləri
- cari qiymətlər

33. Aşağıdakılardan hansı səhvdir

- qiymət əmtəənin dəyərinin pulla ifadəsidir
- tarif əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin istənilən siyahısıdır
- tarif pullu xidmətlərin qiymətidir
- qiymət alıcının satıcıya ödəməli olduğu pulun miqdarıdır
- ✓ qiymət (tarif) əmtəənin (xidmətin) istehsalı və tədavülü xərclərinin məcmusudur

34. Qiymətəmələgətirən amil deyil

- konyunktura amili
- valyuta-maliyyə amili
- dövlət inhisar tənzimlənməsi amili
- ✓ inflyasiya amili
- dəyər amili

35. Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir -

- ✓ sabit və dəyişən xərclərin cəminə
- ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə
- maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə
- ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbətinə

36. Qiymətin stimullaşdırıcı elementidir

- aksiz vergisi
- ƏDV
- topdansatış əlavələri (güzəştləri)
- ✓ mənfəət
- ticarət əlavələri (güzəştləri)

37. Qiymətin bölüşdürücü funksiyası əlaqədardır

- xərclərin ölçülməsi və bölüşdürülməsi
- əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsi
- ✓ milli gəlirin bölüşdürülməsi və yenidən bölüşdürülməsi
- xalq təsərrüfatı sahələri arasında kapital axını
- tələb və təklifin nisbətlərinin balanslaşdırılması

38. Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil

- franko-anbar-istehlakçı qiyməti

- nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər
- istehsal yerində FOB qiyməti
- bazis məntəqə qiyməti
- ✓ təsbit edilən qiymətlər

39. Qiymətin ikili təbiətinə aiddir:

- dəyər və gətirilmə ictimai xərclər
- istehsal qiyməti və gətirilmə ictimai xərclər
- dəyər və ortalasdırılmış dəyər
- ✓ dəyər və istehlak dəyər
- istehsal qiyməti və dəyər

40. Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:

- sair üstəlik xərclər
- tikinti quraşdırma işlərinin təşkili ilə əlaqədar xərclər
- ✓ maşın və mexanizmlərin istismar xərcləri
- inzibati təsərrüfat xərcləri
- tikintidə işçilərə xidmətlə əlaqədar olan xərclər

41. Tikinti məhsulunun qiymətini xarakterizə edir.

- maya dəyəri
- ✓ smeta dəyəri
- bina və qurğuların tikintisinə çəkilən xərclər
- dəyər
- avadanlığa çəkilən xərc

42. Təsbit olunma qaydasına görə qiymətin növü

- ✓ müqavilə qiymətləri
- auksion qiymətləri
- mövsümi qiymətlər
- netto qiymətlər
- sənaye məhsulunun qiyməti

43. Xidmət etdiyi iqtisadi dövriyyəsinin xarakterinə görə qiymətin növü hansıdır?

- sərbəst qiymətlər
- ✓ tikinti məhsulunun qiyməti
- cari qiymətlər
- birja qiymətləri
- müqavilə qiymətləri

44. Fəaliyyət müddətinə görə qiymətin növü:

- tikinti məhsulunun qiyməti
- tender qiymətlər
- preyskurant qiymətlər
- ✓ sabit qiymətlər
- brutto qiymət

45. Transfert qiymətlər nədir?

- Müəssisədaxili sahələrarası məhsul satışı zaman tətbiq olunan qiymət.
- İdxal-ixrac əməliyyatlarında əmtəəyə ödənilən qiymət.
- Beynəlxalq ticarətdə tətbiq olunan qiymət.
- İstehsalçı müəssisənin vasitəçi təşkilata məhsul satan zaman tətbiq etdiyi qiymət.
- ✓ Bir təşkilati formaya daxil olan müəssisələrin bir-birinə məhsul satışı zamanı tətbiq etdiyi qiymət

46. Transfert qiymətinin müəyyən olunmasına təsir etmir:

- bazar qiymətləri
- ✓ topdansatış qiymətlər
- müqavilə qiyməti
- istehsal xərcləri
- son hədd qiyməti

47. Tikinti məhsullarına müəyyən edilən qiymət növü deyil -

- preyskurant qiymət
- ✓ topdansatış qiymət
- müqavilə qiyməti
- smeta qiyməti
- sürüşkən qiymət

48. Qiymət səviyyəsinin sabitliyini şərtləndirir:

- pul islahatlarını həyata keçirmək
- pul emissiyasını həyata keçirmək
- ✓ məcmu tələbin artması zamanı pul təklifinin səviyyəsinin sabit saxlanması və azaldılması
- pul təklifinin səviyyəsini artırmaq
- pul təklifinin səviyyəsini sabit saxlanması

49. Göndərmə və satış şərtlərinə görə qiymətin növü

- ✓ brutto (faktura).
- FAS ixrac qiyməti
- tender
- dəyişkən
- istehlak

50. Firma daxilində iqtisadi münasibətlərdə tətbiq olunan qiymət:

- buraxılış
- ✓ transfert
- cari
- sabit
- faktiki sövdələşmə

51. Dünya bazar qiymətinin növü

- franko – anbar
- tənzimlənən
- tender
- bazis
- ✓ FOB

52. Müxtəlif məhsulların istehsalı və istehlakına qiymətin hansı funksiyaları vasitəsilə təsir edilir?

- bölgü
- ✓ stimullaşdırıcı
- uçot
- tələb və təklifin balanslaşdırılması
- informasiya

53. Tələbin qiymətə görə birbaşa elastiklik əmsalı aşağıdakı düsturla hesablanır.

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{P} \cdot \frac{\Delta P}{Q}$$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{Q} : \frac{\Delta P}{P}$$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{Q} \cdot \frac{\Delta P}{P}$$

✓

$$l_r = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{P} : \frac{\Delta P}{Q}$$

54. Aşağıda sadalanan xərclərdən biri gizli xərclərə aiddir

- ✓ fəaliyyətsiz avadanlığın təmirinə görə haqq
- bütün cavablar doğrudur
- fəhlələrin əmək haqqı
- firmanın kassasında nağd pula görə faiz
- avadanlığın amortizasiyası

55. İstənilən müəyyən həcmli buraxılış zamanı firmanın ümumi xərcləri bərabərdir

- gizli və orta dəyişən xərclərin cəmi
- cavablar doğru deyil
- orta ümumi xərclər minus orta dəyişən xərclər
- orta dəyişən xərclər vurulsun buraxılış kəmiyyətinə
- ✓ orta ümumi xərclər vurulsun buraxılış kəmiyyəti

56. Gizli xərclər

- istehsal həcmi dəyişdikdə dəyişməz qalan xərclər
- bütün cavablar doğru deyil
- istehsal həcmnin dəyişməsi zamanı dəyişən xərclər
- ✓ mülkiyyətçiyə məxsus olan resursların (bazarda alınmayan) dəyəri, sahibkarlıq qabiliyyətindən gələn normal mənfəət daxil olmaqla
- mühasibat xərcləri

57. Təklif qiyməti

- müəyyən əmtəəni alıcıların satıcıdan almağa hazır olduğu maksimal qiymət

- ✓ alıcıların bazarda müəyyən miqdar əmtəəni təklif edərkən razı olduğu minimal qiymət
- istehsalçının bazarda müəyyən qədər əmtəəni təklif etməyə razılaşdığı maksimal qiymət
- satıcının maksimal qiyməti və alıcının minimal qiyməti
- istehsalçının bazarda öz əmtəəsini satdığı minimal qiymət

58. İstehlakçı artıqlığı

- istehlakçıların əmtəəyə görə ödədikləri pul məbləğidir
- doğru cavab yoxdur
- istehlakçıların reallaşmış əmtəəyə görə aldığı pul məbləğidir
- istehlakçının əmtəəyə görə ödəməyə hazır olduğu minimal qiymət və onun bazar qiyməti arasında fərq
- ✓ istehlakçının əmtəəyə görə ödəməyə hazır olduğu maksimal qiymət və onun bazar qiyməti arasında fərq

59. Tələb qiyməti

- verilmiş əmtəəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşdığı minimal qiymətdir
- ✓ verilmiş əmtəəyə görə alıcıların ödəməyə razılaşdığı maksimal qiymətdir
- sadalananların hamısı
- sövdələşmənin aparıldığı qiymətdir
- istehlakçıların bazarda əmtəəni reallaşdırdığı maksimal qiymətdir

60. Qiymətlərin dinamikası aşağıdakı amillərin təsiri altında formalaşır:

- daxili və xarici amillər
- cavabların heç biri doğru deyildir
- prinsipial və strateji amillər
- ✓ strateji və taktiki amillər
- əsas və əlavə amillər

61. Normal dəyər dedikdə nə başa düşülür:

- ✓ məhsulun əmələ gəldiyi ölkədə adi ticarət əməliyyat gedişində ödənilən əmtəə materiallarının və hazırlanmasının dəyəri ilə səmərəli mənfəət və ümumi məsrəflərin məcmusu kimi başa düşülür
- firmanın bazarda marketinq tədqiqatçıları aparması, öz əmtəəsinin rəqabət qabiliyyətliliyini qiymətləndirilməsi başa düşülür
- əmtəənin rəqabət qabiliyyətliliyini xarakterizə edən elmi cəhətdən əsaslandırılmış mənfəəti başa düşülür
- əmtəənin satış dəyəri və istehlak dəyərinin cəmi kimi başa düşülür
- məhsulun istehsal olunduğu yerdə dəyəri məsrəflərin məcmusu kimi başa düşülür

62. Aşağıdakı qiymət strategiyalarından hansı daha geniş tətbiq olunur?

- sabit qiymətlər
- “qaymaqyığma”
- məqsədli qiymətlər
- ✓ orta qiymətlər
- aşağı qiymətlər

63. Yüksək keyfiyyət – orta qiymət nisbəti əsasında formalaşan strategiya hansıdır?

- bazara ciddi daxilolma
- ✓ mükafatlı qiymətəmələgəlmə
- yüksəldilmiş qiymət
- keyfiyyətlik

64. Qiymət taktikasına aid qərar deyil:

- ✓ qiymətlərin təsbit olunması və indeksləşdirilməsi
- xərclərin əmtəə nomenklaturası daxilində bölüşdürülməsi
- qiymətin psixoloji həddinin seçilməsi
- qiymətlərə əlavələrin daxil edilməsi
- xərclərin əmtəə çeşidləri arasında bölüşdürülməsi

65. Qiymət taktikasına aid qərar hansıdır?

- ✓ qiymətlərin differensiallaşdırılması
- qiymətlərin dondurulması
- qiymətlərin tənzimlənməsi
- qiymətlərin təsbit olunması
- qiymətlərin indeksləşdirilməsi

66. Qiymətlərin bazar sığortalanmasında istifadə olunan düstur necə adlanır?

- ✓ sürüşkən qiymət düsturu
- bütün variantlar doğrudur
- elastik qiymət düsturu
- təsbit olunan qiymət düsturu
- dəyişkən qiymət düsturu

67. Qiymətlərin bazar sığortalanması aşağıdakı sahələrdən hansında zəruri sayılır?

- maşınqayırma
- ticarət
- ✓ ictimai iaşə
- tikinti
- kənd təsərrüfatı

68. Qiymətlərin bazar sığortalanmasına aid olan qeyd-şərt deyil -

- material xərclərinin artması
- bazar qiymətlərinin dəyişməsi
- ✓ doğru variant yoxdur
- əmək haqqı xərclərinin artması
- material xərclərinin azalması

69. Qiymətlərin bazar sığortalanmasına aid olan qeyd-şərt hansıdır?

- bütün variantlar doğrudur
- ✓ istehsal xərclərinin dəyişməsi
- tələbin həcmnin dəyişməsi
- rəqabətin güclənməsi
- təklifin həcmnin dəyişməsi

70. Qiymətməhləgəlmə prosesinin son mərhələsi hansıdır?

- qiymət taktikasının həyata keçirilməsi
- pərakəndəsatış qiymətlərinin tətbiqi
- qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi
- ✓ qiymətlərin bazar sığortalanması
- məhsul satışı

71. Aşağıdakılardan hansı qiymət taktikası üzrə düzəlişlərə aiddir?

- qiymət sisteminin formalaşdırılması
- ✓ nəqliyyat xərclərinin qiymətə daxil edilməsi
- qiymətin hesablanması
- qiymətin tənzimlənməsi

72. Qiymət taktikası qiymətlərə neçə variantda düzəlişlər üzrə qərarları əhatə edir?

- 5
- ✓ 8

- 9
- 7
- 6

73. Qiymət taktikasının tətbiqi hansı tələbdən irəli gəlir?

- ✓ bazarın qiymətlərə əks təsirinin uçuğu
- bütün variantlar doğrudur
- rəqabətin yumşaldılması uçuğu
- qiymətlərin təklifə təsirinin uçuğu
- qiymətlərin tələbə təsirinin uçuğu

74. Qiymət strategiyasının işlənilməsi mərhələsi deyil -

- zəruri informasiyanın toplanılması
- strategiyanın formalaşdırılması
- ✓ strategiyanın reallaşdırılması
- strateji (maliyyə) təhlilin aparılması
- məqsədlərin seçilməsi

75. Müəssisənin qiymət siyasəti:

- ✓ müəssisənin ümumi strategiyasının əsas elementlərini təşkil edir
- müəssisənin rəqabətliyi artırır
- müəssisənin idarəetmə strukturunu seçir
- müəssisənin bazar fəaliyyətini təmin edir
- müəssisənin istehsal edəcəyi əmtəəni seçir

76. Müəssisənin qiymət siyasəti:

- müəssisənin qiymətməyəlmə prosesində xərc istiqamətini seçir
- istehsalda təkrar-istehsal prosesini təmin edir
- müəssisənin qiymətməyəlmə prosesində bazar payını əsas tutur
- ✓ müvafiq qərar variantlarının nəticələrinin təhlili əsasında qiymətləri məqbul sayır
- cavablar doğru deyildir

77. Qiymət siyasəti:

- müəssisənin istehsalının təşkilinə şərait yaratmır
- müəssisənin bazar payını artırır
- cavablar doğru deyildir
- müəssisənin rəhbərliyinin idarəetmə fəaliyyətini stimullaşdırır
- ✓ əmtəə və xidmətlərə qiymətoyma sferasında müəssisələrin rəhbər tutduqları ümumi prinsiplərdir

78. Müəssisənin qiymət siyasəti:

- qiymətlər xərclərin uçuğunu təmin edir
- cavablar doğru deyildir
- ✓ strateji və taktiki cəhətləri birləşdirir
- qiymətlərin fasiləsizlik prosesini təmin edir
- qiymətlərin formalaşması prosesinə nəzarəti həyata keçirir

79. Müəssisənin qiymət siyasəti:

- müəssisənin istehsal prosesinin fasiləsizliyini təmin edir
- cavablar doğru deyildir
- ✓ rəhbərliyin istehsal edilən əmtəələrə qiymətlərin qoyulması, yoxlanılması və dəyişdirilməsi üzrə fəaliyyətidir
- məhsulun yeniləşməsini təmin edir
- xammallardan tam və səmərəli istifadəni zəruri edir

80. Dövlətin qiymət siyasəti:
- ✓ qiymətlərin tənzimlənməsində birbaşa və dolaylı metodların uyğunlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir
 - cavablar doğru deyildir
 - müəssisənin zərərsizlik səviyyəsini müəyyən edir
 - qiymətlərin səviyyəsini müəyyən etməklə məhsulun rəqəbat qabiliyyətini yüksəldir
 - qiymətlərin sərbəstləşdirilməsinə şərait yaradır
81. Qiymət siyasətinin əsas istiqamətləri hansılardır?
- indeksləşdirmə
 - xərc və faydalılıq
 - təsbitləşdirmə
 - liberallaşdırma
 - ✓ daxili və xarici
82. Qiymət taktikası özündə aşağıdakılardan hansı üzrə qərarları əks etdirir.
- qiymətlərin təhlili və proqnozlaşdırılması
 - qiymətqoyma bazasının seçilməsi
 - optimal qiymət səviyyəsinin seçilməsi
 - qiymətin əmtəənin təyinatına istiqamətləndirilməsi
 - ✓ qiymətin psixoloji həddinin seçilməsi
83. Qiymət strategiyasının iqtisadi məzmununun riyazi ifadəsi hansıdır
- qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası
 - ✓ qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları + ilkin qiymətlərin dinamikası
 - qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin dinamikası
 - qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası+ qiymətlərin bazar sığortalanması.
 - qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları
84. Akselerator və multiplikatorun fəaliyyətinin uzlaşması nəyi ifadə edir ?
- ✓ işgüzar fəallığın dəyişməsinə
 - maliyyə göstəricilərinin dəyişməsinə
 - istehlak xərclərinin dəyişməsinə
 - istehlak tələbinin dəyişməsinə
 - investisiya qoyuluşunun dəyişməsinə
85. Akselerasiya əmsalının ölçülməsi meyarıdır ?
- ✓ gəlirlərin artımı
 - qiymətlərin artımı
 - bütün variantlar doğrudur
 - istehlakın artımı
 - investisiyanın artımı
86. Akselerasiya prinsipi nəyi əks etdirir ?
- əsas kapitala və istehlak mallarına olan tələbat arasındakı asılılığı
 - bütün variantlar doğrudur
 - əsas kapitala və investisiyaya olan tələbin dəyişməsinə
 - investisiya qoyuluşlarının və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı
 - ✓ istehsal vasitələrinin və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı
87. Milli gəlirin artımı ilə investisiyanın artımı arasındakı fərq nəyə bərabərdir ?
- əmanətlərin məbləğinə
 - istehsal xərclərinə

- doğru variant yoxdur
- amortizasiya ayırmalarına
- ✓ istehlak xərclərinə

88. Əhalinin gəlirləri artan zaman tələbin həcmi azaldığı əmtəələr hansılardır?

- tamamlayıcı əmtəələr
- qeyri-asılı əmtəələr
- normal əmtəələr
- əvəzedici əmtəələr
- ✓ Qiffen əmtəələri

89. Qiymətin dəyişməsinə istehlakçılar nə vaxt müsbət reaksiya göstərir ?

- dövlət xərcləri
- ✓ əmtəə nadir keyfiyyətlərə malikdir
- bütün qeyd olunan hallarda
- istehlakçılar keyfiyyətin dəyişməsinə hiss edir
- qiymətin dəyişməsi əsaslıdır

90. Qiymətlərin dəyişməsinə istehlakçının reaksiyası nə vaxt müsbət ola bilər ?

- ✓ dövlət xərcləri
- istehlakçılar keyfiyyətin dəyişməsinə hiss edir
- yeni qiymət psixoloji cəhətdən cəlbedici deyil
- qiymətlərin növbəti enməsi gözlənilir
- əmtəə dəbdən düşmüşdür

91. Planlı xərclərin tərkib elementidir –

- istehlak xərcləri
- xalis ixrac
- investisiya qoyuluşu
- ✓ dövlət xərcləri
- dövlət satınalmaları

92. Planlı xərclərin tərkib elementi deyil –

- planlı investisiyalar
- ✓ dövlət satınalmaları
- dövlət xərcləri
- istehlak xərcləri
- idxal-ixrac saldosu

93. Məcmu tələbin tərkib elementi deyil –

- istehlak
- investisiya
- ✓ dövlət xərcləri
- dövlət satınalmaları
- xalis ixrac

94. Qiymət siyasətinin strateji cəhəti:

- qiymətlərin formalaşmasının fasiləsizliyi
- cavablar doğru deyildir
- qiymətlərin formalaşmasının xərc istiqaməti
- qiymətlərin formalaşmasının marjinal istiqaməti
- ✓ qiymətlərin qoyulması və dəyişdirilməsi üzrə razılaşdırılmış tədbirləri əhatə edir

- 95.** Qiymət siyasətinin strateji cəhəti:
- qiymətmələgəlmə prosesinin fasiləsizliyi
 - cavablar doğru deyildir
 - ✓ müəssisənin bütün istehsal şəbəkəsinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə tədbirləri əhatə edir
 - qiymətlərin stimullaşdırıcı xassəyə malik olması
 - qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması

- 96.** Dövlətin qiyməti vasitəsiz (birbaşa) tənzimlənməsinə aid deyildir:

- ümumi qiymətlərin dondurulması
- ✓ valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- rentabellik normasının təyin edilməsi
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi

- 97.** Dövlətin birbaşa (vasitəsiz) siyasəti istiqaməti deyildir:

- ✓ paritet qiymətlərin sərbəstləşdirilməsi
- rentabellik normasının təyin edilməsi
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- ümumi qiymətlərin dondurulması
- qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi

- 98.** Dövlətin qiyməti vasitəsiz (birbaşa) tənzimlənməsi üzrə qiymət siyasəti istiqamətidir:

- dövlətin investisiyası
- ✓ cavablar doğru deyildir
- dövlət tədarükü
- vergi və vergi dərəcələrinin təyin edilməsi
- pul dövriyyəsinin və kreditin tənzimlənməsi

- 99.** Dövlətin qiyməti vasitəli (dolay) tənzimlənməsi üzrə qiymət siyasəti istiqaməti deyildir:

- pul dövriyyəsinin və kreditin tənzimlənməsi
- valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- ✓ paritet qiymətlərin təyin edilməsi
- idxal və ixrac rüsumlarının və gömrük kvotasının təyin edilməsi
- vergi və vergi dərəcələrinin təyin edilməsi

- 100.** Qiymət siyasətinin taktiki cəhəti:

- qiymətlərin qoyulması üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir
- cavablar doğru deyildir
- istehsal edilən əmtəələrin rəqabət qabiliyyətililiyinin təmin edilməsi tədbirləridir
- istehsal şəbəkəsi üzrə fəaliyyəti tənzimlənməsi tədbirləridir
- ✓ qiymətlərin dəyişdirilməsi üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir

- 101.** Qiymət siyasətinin strateji cəhəti:

- qiymətlərin qoyulması üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir
- qiymətlərin dəyişdirilməsi üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir
- ✓ cavabların hər biri doğrudur
- istehsal edilən əmtəələrin rəqabət qabiliyyətililiyinin təmin edilməsinə yönəldilən tədbirlərdir
- istehsal şəbəkəsi üzrə fəaliyyətin tənzimlənməsi tədbirlərdir

- 102.** Qiymət siyasətinin taktiki cəhəti üzrə tədbirlər:

- satış həcmnin çoxaldılmasına yönəldilir

- ✓ idarə heyətinin səhvləri, rəqiblərin davranışında, yaxud bazarda qiymətlərin gözlənilməyən dəyişikliyi nəticəsində istehsal bölmələrinin fəaliyyətində uyğunsuzluqların ləğvinə yönəldilir
 - bazarda qiymətlərin proqnozlaşdırılan dəyişikliyi nəticəsində istehsal bölmələrinin fəaliyyətində olan artımın reallaşmasına yönəldilir
 - rəqiblərin davranışında baş verən səhvlərin nəticəsində istehsal fəaliyyətində yaranan fasilələrin ləğvinə yönəldilir
 - idxal və ixrac əməliyyatları üzrə idarə heyəti səhvlərinin aradan qaldırılmasına yönəldilir
- 103.** Qiymət siyasətinin taktiki cəhəti:
- qiymətlərin qoyulması üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir
 - cavablar doğru deyil
 - istehsal şəbəkəsi üzrə fəaliyyətin tənzimlənməsi tədbirləridir
 - ✓ qismüddətli və birdəfəlik xarakterli tədbirlərdir
 - qiymətlərin dəyişdirilməsi üzrə razılaşdırılma tədbirləridir
- 104.** Qiymət siyasətinin hazırlanmasına təsir edən əsas amil hansıdır?
- istehlakçıların reaksiyası
 - marketinq konsepsiyası
 - bazar konyunkturasi
 - rəqabət formaları
 - ✓ rəqabət
- 105.** Qiymət strategiyasının növü deyil
- aşağı qiymət strategiyası
 - məqsədli qiymət strategiyası
 - ✓ xüsusi qiymət strategiyası
 - yüksək qiymət strategiyası
 - orta qiymət strategiyası
- 106.** Qiymət strategiyası müsbət nəticə vermir
- məhsulların bazarda olma müddəti məhdud deyilsə
 - bazar tədqiqatı apararaq qiymətlər barəsində qərar qəbul olunarsa
 - istehlakçılara qiymət siyasətini izah etmək çətin olmazsa
 - qiymətlər məqsədli bazara uyğun olduqda
 - ✓ məhsulun qiyməti tez-tez dəyişərsə
- 107.** Aşağı qiymətlər strategiyası hansı məqsəd üçün tətbiq edilmir?
- iflasa uğramaq
 - istehsalı tam gücü ilə işlətmək
 - ümumi satış həcmi artırmaq
 - gəlirlərin səviyyəsi
 - ✓ yüksək mənfəət əldə etmək
- 108.** Bazarda öz fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin saxlanılması və sabitliyə çalışan firmalara xas olan strategiya
- yüksək qiymət
 - ✓ orta qiymət
 - dəyişməz qiymət
 - məqsədli qiymət
 - aşağı qiymət
- 109.** Yüksək qiymət strategiyası təmin edir:
- tələbin yüksəlməsini
 - yüksək xərcləri
 - artıq pul ödəmələrini
 - yeni texnologiyanın tətbiqini

- ✓ yüksək mənfəəti

110. Qiymət strategiyası deyildir:

- yüksək qiymət strategiyası
- ✓ xərc metodu ilə qiymət strategiyası
- dəyişməz qiymət strategiyası
- yuvarlaq olmayan qiymət strategiyası
- aşağı qiymət strategiyası

111. Qiymət siyasəti təmin etməlidir:

- texnologiya tətbiqini
- cavablar doğru deyildir
- vahid tarif səviyyəsini
- ✓ maksimal gəlir imkanlarını
- alternativ yanaşma

112. Qiymət siyasətinin işlənməsi proseduru deyildir:

- qiymət siyasəti
- ✓ cavablar doğru deyildir
- strateji məqsədlər
- vəzifələr
- taktika

113. Orta qiymətlər strategiyası hansı halda müsbət nəticə verir:

- yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda
- çox saylı məmulatın nisbətən aşağı qiymətlə satışında əldə edilən gəlir ilkin yüksək qiymətlə müqayisədə əhəmiyyətsizdirsə
- yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini təmin edirsə
- rəqabət məhduddursa
- ✓ qoyulan kapitalla görə uzunmüddətli və ədalətli mənfəət əldə etməyə şərait yaradırsa

114. Yüksək qiymət strategiyası hansı halda müsbət nəticə vermir:

- rəqabət məhduddursa;
- qiymətə az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən cari tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edildirsə;
- yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini də təmin edirsə;
- yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda.
- ✓ rəqabət kəskinə;

115. Məqsədli qiymətlər strategiyasında hansı müsbət nəticə verir:

- hər hansı bir konkret il ərzində yüksək mənfəət kütləsinin əldə edilməsi
- ✓ cavablar doğrudur
- satış həcmi və qiymətin dəyişməsi halında mənfəət kütləsinin daimi qalması
- kapitalqoyuluşunun dəyəri ilə mənfəətin uzlaşması
- bir neçə il müddətinə qane edici mənfəət kütləsi

116. Aşağı qiymətlər strategiyası hansı hallarda özünü doğruldur:

- xarici bazara daxil olmaq halında
- daxili bazarda öz payını artırmağın mümkün halında
- ✓ cavablar doğrudur
- ümumi satış həcmi artırmaq halında
- kütləvi bazara çıxarmaq halında

117. Müəssisənin qiymət siyasətinin işlənməsi prosedurasına daxildir:

- alıcılar
- ✓ cavablar doğrudur
- xərclər
- dövlət
- rəqiblər

118. Daxili qiymət siyasəti:

- əhalinin əsassız (süni) qiymət və tarif artımından müdafiəsinə xidmət edir
- ✓ cavablar doğrudur
- qiymət artımının səbəblərini izah edir
- xarici qiymət siyasəti ilə qarşılıqlı əlaqədən maksimum faydalanmağa xidmət edir
- xarici qiymət siyasəti ilə qarşılıqlı iqtisadi əlaqəni təmin edir

119. Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- apatik alıcılar
- fərqləndirilmiş alıcılar
- qənaətcil alıcılar
- ✓ təqlid edən alıcılar
- etik alıcılar

120. Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- Beblen effektini izləyənlər
- sadalananaların hamısı
- ✓ fərqləndirilmiş alıcılar
- təqlid edən alıcılar
- “ oyunçular”

121. Alternativ metodlar qrupuna aid deyildir:

- ✓ cavablar doğru deyildir
- qiymətlərin istehsal məsrəfləri ilə bazarda tapılmış tarazlığa görə müəyyən edilməsi
- qiymətlərin rəqabətə meyllilik əsasında müəyyən olunması
- qiymətlərin bazarda tələbə görə müəyyən olunması
- qiymətlərin istehsal məsrəfləri əsasında müəyyən olunması

122. əsas (bazis) metodlar qrupuna aid deyildir:

- xərc metodu
- normativ parametrik metod
- parametrik metod
- aqreqat metodu
- ✓ qiymətlərin istehsal xərcləri əsasında müəyyən edilməsi

123. Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodları qrupudur:

- qayda və prinsip
- tövsiyyə və vasitələr
- cavablar doğru deyildir
- ✓ əsas və alternativ
- bəlin orta qiyməti

124. Qiymətəmələgəlmənin metodikası təmin edir:

- əmtəələrin istehlak faydalılığını
- qiymətlərin müəyyən edilməsi qaydasını
- marketing prinsipinin tətbiqini
- ✓ qiymət strategiyasının reallaşdırılmasını

- əmtəələrin keyfiyyət parametrlərinin ölçüsünü

125. Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodologiyasının əsasında dayanır:

- qiymət dinamikası
- inflyasiya
- qiymət sistemi
- ✓ qiymət strategiyası
- qiymət strukturu

126. Qiymətin əmələ gəlməsinin metodologiyası deyildir:

- qiymətin əmələgəlməsi konsepsiyasının işlənilib hazırlanması
- ✓ cavablar doğru deyildir
- qiymətəmələgəlmənin idarə olunması üzrə prinsip və metodlar məcmusu
- qiymət sisteminin formalaşdırılması
- qiymətlərin müəyyən edilməsi və əsaslandırılması

127. əgər əmtəənin qiyməti onun keyfiyyətini əks etdirirsə -

- qiymət yeganə keyfiyyət göstəricisidir
- ✓ alıcılar qiymətə yüksək həssaslıq göstərir
- qiymət keyfiyyətə zəmanətdir
- alıcılar qiymətə az həssasdırlar
- keyfiyyət bilavasitə qiymətdə özünü biruzə verir

128. əmtəələrin analoqlarla müqayisəsi nə qədər çətindir -

- alıcılar əmtəənin alış həcmi tədricən azaldacaq
- əmtəə nadir olduğundan heç nə dəyişməyəcək
- alıcılar onun qiymətinə bir o qədər həssasdırlar
- ✓ alıcılar onun qiymətinə bir o qədər zəif həssaslıq göstərəcək
- alıcılar əmtəənin alış həcmi kəskin azaldacaq

129. əmtəə nə qədər nadirdirsə (yanlış variantı seçin)

- ✓ onun qiymətinin dəyişməsinə alıcı həssaslığı bir o qədər zəifdir
- alıcı ona bir o qədər yüksək qiymət ödəyəcək
- onun qiyməti bir o qədər yüksəkdir
- alıcıların əksəriyyəti onun bahalıqına görə laqeydlik göstərəcək
- onun qiymətinin dəyişməsinə alıcı həssaslığı bir o qədər yüksəkdir

130. Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modeli deyil

- Snob effekti
- sadalananların heç biri
- ✓ müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
- təqlid edənlər
- Beblen effekti

131. Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modelidir –

- ✓ Beblen effekti
- son nəticə üzrə əmtəənin qiymətləndirilməsi
- sadalananların hər biri
- müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
- ehtiyatların yaradılması effekti

132. Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlükvermənin növüdür ?

- Beblen effekti
- xərclərin ötürülməsi effekti
- ✓ qiymətin ədalətliyi dərəcəsi
- əvəzetmə effekti
- gəlir effekti

133. Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlükvermənin növü deyil ?

- nadirlik effekti
- müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
- ✓ ehtiyatların paylanması effekti
- xərclərin bölüşdürülməsi effekti
- “ qiymət-keyfiyyət” effekti

134. Təsbit edilən qiymətlər üzrə qiymətpoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsulu deyil?

- ✓ qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- sadalananların hamısı
- preyskurantlardan istifadə
- qiymətlərin “dondurulması”
- inhisar qiymətlərinin təsbit edilməsi

135. Təsbit edilən qiymətlər üzrə qiymətpoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsuludur?

- qiymətin son həddinin müəyyən edilməsi
- sadalananların hamısı
- “ədalətsiz” qiymət reklamının qadağan olunması
- dempinqin qadağan olunması
- ✓ qiymətlərin “dondurulması”

136. Dövlətin qiymətlərə təsirinin neçə dərəcə yaxud səviyyəsi fərqləndirilir?

- 2
- 7
- 6
- 4
- ✓ 3

137. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi metodlarına aid deyil -

- ✓ qiymətlərin bazar sığortalanması
- qiymətlərə dolayı təsir
- qiymətlərdə liderlik
- qiymətlərə nəzarət
- qiymətlərin dondurulması

138. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin forması deyil-

- gəlir siyasəti
- ✓ qiymətlərdə liderlik
- bazarda tələb – təklif nisbətlərinə təsir
- istehsal və tədavül prosesində dövlətin iştirakı
- antiinhisar qanunvericiliyi

139. Tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi əmsalının sıfıra bərabər vəziyyəti uyğundur

- ərzaq mallarına
- geyim vasitələrinə
- ✓ qeyri-asılı əmtəələrə
- əvəzedici əmtəələrə

- tamamlayıcı əmtəələrə

140. Qiymətlərin hesablanması modelinin mərhələsi deyildir:

- qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- ✓ rəqabətin səviyyəsinin və rəqabətə meyilliliyin təhlili
- rəqiblərin qiymət və əmtəələrinin təhlili
- istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- tələbin müəyyən edilməsi

141. Qiymətlərin hesablanması modelinin mərhələsidir:

- qiymətin aşağı olması mənfəəti qeyri-mümkün edir
- məhsulun maya dəyəri ilkin əsasdır
- ✓ rəqiblərin qiymət və əmtəələrinin təhlili
- əmtəənin nadir üstünlükləri nəzərə alınır
- qiymətin yüksək səviyyəsi tələbi qeyri-mümkün edir

142. Mümkün qiymət səviyyəsi əsas mülahizədir:

- istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- qiymətin əmələ gəlməsi metodunun seçilməsi
- tələbin müəyyən edilməsi
- qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- ✓ məhsulun maya dəyərinin nəzərə alınması

143. Qiymətlərin səviyyəsinə təsir edən vergi növü:

- gəlir vergisi
- mədən vergisi
- nəqliyyat vergisi
- əmlak vergisi
- ✓ əlavə dəyər vergisi

144. Qiymətəmələgəlmənin xarici amillərinə aid deyil -

- bazar mühiti
- dövlət
- ✓ xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi
- əmtəə hərəkəti kanalının iştirakçıları
- istehlakçılar

145. FOB və SİF şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- bazar şərtləri ilə
- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- ✓ nəqliyyat xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ödəniş şərtləri ilə

146. Tədavül xərcləri:

- reklam xərcləri
- satışdan sonrakı xidmət
- vasitəçi təşkilatların xərcləri
- ✓ nəqliyyat xərcləri
- istehsal xərcləri

147. Maya dəyəri:

- kommersiya xərcləridir
- bazarın öyrənilməsinə çəkilən xərclərdir
- əmtəənin realizə olunmasından əldə olunan pulun həcmidir
- ✓ əmtəənin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin cəmidir
- istehsal avadanlıqlarının saxlanması xərcləridir

148. əmtəənin qiymətinin aşağı düşməsinə təmin edir.

- Istehsal həcmi azalması.
- Qarşılıqlı istifadədə yüksək səmərəlilik.
- Təbavüldə olan pul kütləsinin artması.
- İqtisadi vəziyyətin qeyri-stabilliyi.
- ✓ Kapitaldan istifadədə yüksək səmərəlilik.

149. əmtəənin qiymətinin qalxma səbəbi.

- Istehsal həcmi artımı.
- Texniki progress.
- Vergilərin azaldılması.
- ✓ Vəsitəçilərin sayının artması.
- Istehsal və tədavül xərclərinin aşağı düşməsi.

150. Qiymətlərin sabitləşməsinin əsas şərti

- bazarların tipləri
- inflyasiya
- ✓ büdcə kəsirinin azalması
- məhsul istehsalının artırılması
- qiymət strategiyası

151. Yeni yaradılan dəyərin bir hissəsinin büdcəyə daxil olması forması:

- ✓ ƏDV və aksiz vergisi
- nəqliyyat
- əmlak
- mənfəət
- gəlir

152. Qiymətin dinamikasına təsir edən əsas amil hansıdır?

- məqsədli bazarın seçilməsi
- ✓ əmtəənin bazarda strateji və taktiki mövqeyi
- bazar konyunkturası
- əmtəənin bazarda istehlakçıların davranış tərzini
- rəqabət mühiti

153. Tikinti maşın və mexanizmlərin illik xərclərinə aiddir.

- maşınların daşınmasına çəkilən xərclər
- yanacaq xərcləri
- tikinti maşınlarının idarə olunması ilə əlaqədar əmək haqqı xərcləri
- ✓ amortizasiya ayırmaları
- cari təmir xərcləri

154. Yükdaşıma xərcləri ibarətdir

- Sənişinlərin və yüklərin nəql olunma xərcləri
- Yükləmə və boşaltma işlərinə xərclər
- Əməliyyatların ilkin və yekun məsrəflərindən
- Yüklərin nəql olunma xərclərindən

- ✓ İlkin, yekun xərcləri və hərəkət əməliyyatları

155. Təklifin dəyişməsinə təsir edən qeyri-qiymət amili:

- alıcıların zövqü
- digər məhsulların qiymətləri
- ✓ istehsal texnologiyası
- alıcıların sayı
- gəlirlərin səviyyəsi

156. Sərnişin daşıma tariflərinin əsasında nə durur?

- ✓ Bu tariflər pərakəndə ticarətə aid edilir
- Bu tariflər bazar tarazlığını yaradır
- Bu tariflər inflyasiya vəziyyətini müəyyən edir
- Bu tariflər yükdaşımalarda tariflərinin dinamikasını verir
- Bu tariflər topdansa ticarətə aid edilir

157. Nəqliyyat tariflərinin təsnifatı aşağıdakı əlamətlər üzrə aparılır:

- Dövlət tənzimlənməsi dərəcəsi üzrə
- İqtisadi mühit üzrə
- ✓ Xidmət etdiyi dövriyyəyə görə
- Qurulma forması üzrə
- Növlər üzrə

158. İstehsalın mövcud səviyyəsi həcmində formalaşan tələbat

- artan tələbat
- mütləq tələbat
- ✓ həqiqi tələbat
- cüzi tələbat
- nisbi tələbat

159. Qiymətmələgətirən amil deyil.

- konyunktura amili
- dövlət inhisar tənzimlənməsi amili
- ✓ inflyasiya amili
- dəyər amili
- valyuta-maliyyə amili

160. Tələbin elastikliyinə təsir etmir:

- məhsulun əldə olunmasının tezlik dərəcəsi
- məhsuldan istifadə olunması imkanlarının müxtəlifliyi
- əvəzedici məhsulların olması
- vaxt amili
- ✓ firmanın mikromühiti

161. Nəqliyyatda tariflərin tərkib elementlərinə daxildir:

- nəqliyyat müəssisələrinin mənfəətləri
- yüklərin nəql olunması dərəcələri
- ✓ əvvəlkilərin hamısı daxildir
- əlavə dəyər vergisi
- ilkin-son əməliyyatlara dərəcələr

162. Nəqliyyat xidmətlərinə görə tariflərə aid edilir:

- yükdaşıma və sərnəşindəşıma tarifləri
- ✓ cavablar doğrudur
- sərnəşin daşıma tarifləri
- yükdaşıma tarifləri
- franko nəqlətmə tarifləri

163. Nəqliyyat xərclərinin differensiallaşdırılması daha yüksəkdir?

- hava və dəniz
- ✓ çay və avtomobil nəqliyyatında
- hava nəqliyyatında
- boru-kəmə
- dəniz nəqliyyatında

164. Bazis şərtləri nədir?

- Məhsulun sığortalanması şərti ilə idxal və ixracı nəzərdə tutulur
- Alışla bağlı bütün xərclərin alıcının öz üzərinə götürməsi şərti başa düşülür
- Məhsulların gömrük rüsumları tətbiq edilməsi şərti ilə ixracatı nəzərdə tutulur
- ✓ Nəqliyyat, yükləmə, boşaltma, məhsulun sığortalanması və əmtəələrin dövlət sərhəddini keçdiyi zaman gömrük sənədləşdirilməsi xərclərinin qiymətdə əks olunması şərtləri nəzərdə tutulur
- Satışla əlaqədar nəqliyyat və gömrük xərclərinin satıcı tərəfindən ödənilməsidir

165. Aşağıdakıların hansı nəqliyyat xidmətləri tariflərinin növləri deyildir:

- ✓ daxili bazarda tələbə uyğun olaraq məişət tullantılarının daşınması xidmətləri
- yüklərin daşınması, dəmiryol nəqliyyatında boşaltma və yükləmə işləmə
- avtomobil nəqliyyatında (taksi və daxil olmaqla) sərnəşlərin və yüklərin daşınması
- xarici gəmilərin daxili su yollarında keçidi yığımları
- dəmiryol nəqliyyatında sərnəşlərin, baqaj, yük baqajlarının və poçtların daşınması

166. Aşağıdakılardan hansı tələbin qeyri-qiymət determinantı deyil?

- gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi
- qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri
- alıcıların sayı
- alıcıların zövqü
- ✓ vergilər və dotasiyalar

167. Aşağıdakılardan hansı təklifin qeyri-qiymət determinantı deyil?

- resursların qiymətləri
- satıcıların sayı
- ✓ alıcıların gəlirləri
- digər əmtəələrin qiymətləri
- qiymət dəyişməsinin gözlənilməsi

168. Transfert qiymətinin müəyyən olunmasında iştirak etmir:

- bazar qiymətləri
- müqavilə qiymətləri
- ✓ smeta qiymətləri
- istehsal məsrəfləri
- son hədd xərcləri

169. Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansılardır?

- satışın həcmnin artırılması
- azad rəqabət mühiti
- məhsulun keyfiyyəti

- ✓ məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
 - marketing tədqiqatının keyfiyyəti
170. Qiymətləri aşağı salmağa sövq edən amil:
- daha çox alıcı kütləsi cəlb etmək
 - cari tələbin yüksək tələbi
 - ✓ bazarda əsas yer tutmağa çalışmaq
 - rəqabətin olması
 - uzunmüddətli mənfəət əldə etməyə çalışmaq
171. Qiymət bu amillərdən asılı deyildir:
- rəqabətin olması ehtimalı
 - keyfiyyətin fərqləri
 - firmanın məqsədləri
 - ✓ firmanın istehsal gücü
 - bazarın segmentləşdirilməsi imkanı
172. Birbaşa xərclərin tərkibinə daxil deyildir:
- fəhlələrin əsas əmək haqqı
 - tikinti və maşın və mexanizmlərinin istismar xərcləri
 - sair düzünə xərclər
 - ✓ inzibati – təsərrüfat xərcləri
 - materialların və konstruksiyaların dəyəri
173. Təklifin qeyri-qiymət determinantlarına aid deyildir:
- resursların qiymətləri
 - vergilər və dotasiyalar
 - qiymət dəyişməsində gözlənilir
 - ✓ region infrastrukturunu
 - istehsal texnologiyası
174. Inzibati təsərrüfat xərclərinə aiddir:
- fəhlələrə verilən əlavə əmək haqqı
 - təşkilatın əmlakının sığortalanması
 - ✓ poçt – teleqraf, dəftərxana və telefon xərcləri
 - reklamlara çəkilən xərclər
 - obyektlərin verilməsinə maliyyə xərcləri
175. Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:
- ✓ maşın və mexanizmlərin istismar xərcləri
 - inzibati təsərrüfat xərcləri
 - tikinti quraşdırma işlərinin təşkili ilə əlaqədar xərclər
 - sair üstəlik xərclər
 - tikintidə işçilərə xidmətlə əlaqədar olan xərclər
176. Qiymət dəyişməsinə rəqiblərin reaksiyası nə vaxt olur?
- ✓ Bazar haqqında informasiya əldə etmək asandırsa.
 - Satıcılar məhdud sayda olarsa və əmtəələr az fərqlənərsə.
 - Satıcıların sayı çox olarsa, və təklif olunan əmtəələr eyni deyilsə.
 - Bazara giriş və çıxış üçün maneələr vardır.
 - Təklif olunan əmtəələr oxşar deyilsə və bazara giriş maneələri yoxdursa.
177. İstehlakçı qiymət dəyişməsinə nə vaxt həssaslıq göstərmir.

- ✓ İstehlakçının əmtəəyə xərci onun məcmuu gəlirində az bir pay tutarsa,
- İstehlakçının əmtəəyə xərci onun gəlirləri ilə müqayisədə yüksəkdirsə.
- Əmtəə bazarda digər əvəzedici məhsullara yaxın yerləşdirilibsə.
- İstehlakçı qarşılıqlı əvəzolunan əmtəələrin keyfiyyət və qiymətini müqayisə edə bilirsə.
- İstehlakçıya əmtəə əvəzediciləri məlumdursa.

178. Sair üstəlik xərclərə aid deyildir:

- qeyri-məhsuldar xərclər (cərimə, ödəmə)
- ✓ çox tirajlı qəzetlərin saxlanılması xərcləri
- təşkilatın əmlakının sığortalanması
- elmi-tədqiqat üsulları üçün ayırmalar
- bank krediti üzrə ödəmələr

179. Maşın və mexanizmlərin istismar xərcinə aiddir:

- ✓ birdəfəlik xərclər
- elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar
- təhlükəsizlik texnikası üzrə xərclər
- material xərcləri
- fəhlələrə verilən əsas əmək haqqı

180. Məhsulun istehsal maya dəyəri sex maya dəyərindən yüksəkdir –

- Maşın və avadanlıqların saxlanılması xərcləri qədər
- Dolayı xərclər qədər
- Birbaşa xərclər qədər
- ✓ Ümumtəsərrüfat xərcləri qədər
- Kommersiya xərcləri qədər

181. Məhsulun tam maya dəyəri istehsal maya dəyərindən yüksəkdir –

- ✓ qeyri-istehsal xərcləri qədər
- birbaşa xərclər qədər
- alternativ xərclər qədər
- nəqliyyat xərcləri qədər
- ümumtəsərrüfat xərcləri qədər

182. Qiymətmələgətirən amillər –

- qiymətin quruluşuna daxili təsir üsullarıdır
- ✓ hamısı doğrudur
- qiymətlərə xarici təsir üsullarıdır
- qiymətləri dəyişdirən daxili və xarici amillərdir
- qiymətlərin səviyyə və dinamikasına təsir göstərən obyektiv şərait və qanunauyğunluqlar

183. Məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərinə aid deyil –

- xammal və material xərcləri
- sair xərclər
- amortizasiya xərcləri
- ✓ vergilər
- sosial ehtiyaclara ayırmalar

184. Məhsulun istehsalı həcmindən asılı olan xərclər hansılardır?

- alternativ
- dəyişən
- ✓ dəyişən və sabit.

- sabit
- dolayı

185. Qiymətin əmələ gəlməsinə aktiv təsir göstərmir

- bazarın inhisarlaşması
- ✓ investisiya siyasəti
- valyuta məzənnəsi
- dempinq
- inflyasiya

186. Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir -

- maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə
- ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqi
- ✓ sabit və dəyişən xərclərin cəminə
- ümumi gəlirin maya dəyərində olan nisbətində
- maya dəyəri və mənfəətin cəminə

187. Son hədd faydalılığı

- istehlak həcmənin azalması nəticəsində pul vəsaitlərinə qənaətdir
- istehsal həcmənin bir vahid artması zamanı əmtəə dəstənin ümumi faydalılığının artımıdır
- istehlak həcmənin bir vahid azalması zamanı əmtəə dəstənin faydalılığının dəyişməsidir
- istehlak həcmənin mütənasib olaraq qiymətlərin dəyişməsidir
- ✓ istehlak həcmənin bir vahid artması zamanı əmtəə dəstənin ümumi faydalılığının artımıdır

188. Fərqsizlik əyrisinin xassəsi deyil

- yuxarıda və sağda yerləşən fərqsizlik əyrisi daha faydalı əmtəə dəstəni xarakterizə edir
- doğru cavab yoxdur
- fərqsizlik əyriləri mənfəi meylliyə malikdir
- fərqsizlik əyriləri heç vaxt kəsişmərlər
- ✓ fərqsizlik əyriləri müsbət meylliyə malikdir

189. Satışın həvəsləndirmə formalarının seçilməsinə ən çox təsir edən amil hansıdır?

- qiymət
- marketing strategiyası
- bazarın kompleks öyrənilməsi
- strateji marketing
- ✓ müəssisənin maliyyə vəziyyəti

190. Gəlir effekti hansı halda yaranır?

- ✓ əmtəənin qiymətinin aşağı düşməsi istehlakçının real gəlirini artırır
- büdcə xəttinin fərqsizlik əyrisi ilə kəsişməsi zamanı
- büdcə xəttinin fərqsizlik əyrisinə paralelliyi zamanı
- əmtəənin qiymətinin artması düşməsi istehlakçının real gəlirini azaldır
- əmtəənin qiymətinin aşağı düşməsi istehlakçının real gəlirini azaldır

191. Müstəqil qiymət strategiyasının işlənilməsi daim təkrarlanan prosesdir fikri doğrudurmu?

- ✓ doğrudur
- qismən doğrudur
- inhisarçı müəssisələr üçün doğrudur
- inkişaf etməkdə olan bazarlarda fəaliyyət göstərən müəssisələr üçün məqbuldur
- doğru deyil

192. Marketing strategiyasının əsas tiplərinə aid deyil -

- bazarın seqmentləşdirilməsi
- ✓ yeni məhsulun yaxud modifikasiyasının işlənilməsi
- bütün cavablar doğrudur
- bazara ciddi daxilolma
- bazarın inkişafı

193. Qiymət strategiyasının işlənilməsi prosesinin elementlərinə aid deyil -

- bazarın seqment təhlili
- maliyyə təhlili
- maliyyə məqsədlərinin dəqiqləşdirilməsi
- ✓ strateji təhlil
- marketing strategiyasının dəqiqləşdirilməsi

194. Dempinq nədir?

- məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı
- ✓ məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı və məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
- heç biri doğru deyil
- məhsulun irihəcmli güzəştlərlə satışı
- məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı

195. Hansı qiymətlər dempinq qiyməti sayılır?

- ✓ daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 8% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 8%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili və xarici bazar qiymətlərindən 10-15% aşağı olan qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 18% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər

196. Konyunkturaya təsir göstərən daimi fəaliyyət göstərən amil:

- sosial ziddiyyət
- daxili və beynəlxalq siyasi böhran
- möhtəkirlik amilləri
- ✓ elmi texniki tərəqqi
- kortəbii hadisələr

197. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin birbaşa metodları hansılardır?

- Dövlət tədarükünün həyata keçirilməsi.
- Valyuta məzənnələrinin tənzimlənməsi.
- Dövlət xərclərinin tənzimlənməsi.
- Pul tədavülü və kreditin tənzimlənməsi.
- ✓ Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.

198. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin dolaylı metodları hansılardır?

- Sərbəst bazar qiymətlərinin dondurulması
- ✓ Vergilərin və vergi dərəcələrinin müəyyən edilməsi.
- Təchizat – satış və ticarət əlavələrinin ölçülərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Qiymətlərin dondurulması.

199. Qiymətlərin tənzimlənməsi metodudur -

- xərc metodu
- ✓ iqtisadi - inzibati metod
- aqreqat metodu

- beyin hücumu metodu
- parametrik metod

200. Tənzimlənən qiymətlərə aiddir

- birja qiymətləri
- son hədd qiymətləri
- birja qiymətləri və təsbit edilən qiymətlər
- ✓ son hədd qiymətləri və təsbit edilən qiymətlər
- təsbit edilən qiymətlər

201. Yüksək qiymət strategiyası müsbət nəticə verir:

- məhsulun keyfiyyətinə uyğun olduqda
- qiyməti az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edildikdə
- rəqabət məhduddursa
- yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda
- ✓ ümumi satış həcmi artırmaq məqsədi qoyulduqda

202. İnvestisiya multiplikatoru necə hesablanır ?

- əmanətlərin investisiyaya nisbəti kimi
- doğru variant yoxdur
- gəlirin investisiyanın artımına nisbəti kimi
- ✓ gəlirin artımının investisiyanın artımına nisbəti kimi
- gəlirin artımının investisiyaya nisbəti kimi

203. Bank depozitlərinin artımı və pul kütləsinin artımı arasındakı asılılığı əks etdirir –

- pul multiplikatoru
- əmanət multiplikatoru
- investisiya multiplikatoru
- istehlak multiplikatoru
- ✓ kredit multiplikatoru

204. Tədavüldə nağd pul kütləsinin artımı və kreditin artımı arasındakı asılılığı əks etdirir -

- ✓ kredit multiplikatoru
- pul multiplikatoru
- əmanət multiplikatoru
- istehlak multiplikatoru
- investisiya multiplikatoru

205. Akselerasiya prinsipi nəyi əks etdirir ?

- əsas kapitala və investisiyaya olan tələbin dəyişməsinə
- bütün variantlar doğrudur
- əsas kapitala və istehlak mallarına olan tələbat arasındakı asılılığı
- ✓ istehsal vasitələrinin və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı
- investisiya qoyuluşlarının və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı

206. Akselerasiya əmsalının ölçülməsi meyarıdır ?

- investisiyanın artımı
- istehlakın artımı
- ✓ gəlirlərin artımı
- bütün variantlar doğrudur
- qiymətlərin artımı

207. Məcmu tələbin tərkib elementi deyil –

- istehlak
- ✓ dövlət xərcləri
- dövlət satınalmaları
- xalis ixrac
- investisiya

208. Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- ✓ fərqləndirilmiş alıcılar
- təqlid edən alıcılar
- sadalananaların hamısı
- Beblen effektini izləyənlər
- “ oyunçular”

209. Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- qənaətcil alıcılar
- fərqləndirilmiş alıcılar
- apatik alıcılar
- etik alıcılar
- ✓ təqlid edən alıcılar

210. Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modelidir –

- ✓ Beblen effekti
- sadalananların hər biri
- müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
- ehtiyatların yaradılması effekti
- son nəticə üzrə əmtənin qiymətləndirilməsi

211. Xərc qiymətmələgəlməsində qiymətlərin formalaşmasının əsası deyil:

- mənfəətin xüsusi çəki əmsalı
- heç biri
- ✓ ümumi istehsal xərcləri
- məhsul vahidinin istehsalına çəkilən dəyişən xərclər
- orta qaimə xərcləri

212. əmtələrin analoqlarla müqayisəsi nə qədər çətindirsə -

- alıcılar əmtənin alış həcmi tədricən azaldacaq
- əmtə nadir olduğundan heç nə dəyişməyəcək
- alıcılar onun qiymətinə bir o qədər həssasdırlar
- ✓ alıcılar onun qiymətinə bir o qədər zəif həssaslıq göstərəcək
- alıcılar əmtənin alış həcmi kəskin azaldacaq

213. Aktiv qiymətmələgəlmə nədir?

- bütün variantlar doğrudur
- rəqiblərin qiymət qərarları əsasında qiymətkoyma
- rentabelliğin məqsədli səviyyəsi əsasında qiymətkoyma
- alternativ metodlar əsasında qiymətkoyma
- ✓ satışın idarə edilməsi çərçivəsində qiymətkoyma

214. Passiv qiymətmələgəlmə nədir?

- ✓ rəqiblərin qiymət qərarları əsasında qiymətkoyma
- satışın idarə edilməsi çərçivəsində qiymətkoyma
- alternativ metodlar əsasında qiymətkoyma

- rentabelliğin məqsədli səviyyəsi əsasında qiymətkoyma
- bütün variantlar doğrudur

215. Qiymətmələgəlməyə alternativ yanaşmaları göstərin:

- xərc və gəlir
- xərc və qiymət
- qiymət və gəlir
- ✓ qiymət və qiymətlilik
- gəlir və qiymətlilik

216. Firmanın idarəetmə konsepsiyasının alətləri hansılardır?

- qiymətlərin və qiymətliliklə nəzarət
- ✓ bütün variantlar doğrudur
- xərclərin və qiymətlərin hesablanması
- qiymətlərin və qiymətliliyin idarə edilməsi
- xərclər və qiymətlərlə idarəetmə

217. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi forması deyil

- antiinhisar qanunvericiliyi ilə tənzimləmə
- istehsal və tədavi prosesində bilavasitə iştirak etməklə tənzimləmə
- pul tədavi sferası vasitəsilə tənzimləmə
- ✓ antiinflasiya siyasəti ilə tənzimləmə
- gəlir siyasəti ilə tənzimləmə

218. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi

- antiinflasiya xarakterli ola bilər;
- ✓ cavablar doğrudur
- antiinhisar xarakterli ola bilər;
- antiinflasiya və antiböhran xarakterli ola bilər
- antiböhran xarakterli ola bilər;

219. Qiymətlərin dondurulması səmərəlidir?

- mülayim inflasiya zamanı
- bütün variantlar doğrudur
- qismüddətli dövrdə
- uzunmüddətli dövrdə
- ✓ yüksək inflasiya zamanı

220. Konyunkturaya təsir edən daim fəaliyyət göstərməyən qeyri-tsiklik amil:

- əmtələrin istehsalı və istehlakında mövsümlilik
- ✓ kənd təsəvvüfatı hadisələri
- elmi-texniki tərəqqi
- istehsal və kapitalın mərkəzləşməsi
- inflasiya

221. Hansı ölkədə tənzimlənən qiymətlərin xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- ABŞ;
- İngiltərə;
- Avstriya;
- ✓ İsveçrə
- Fransa;

222. Dövlət tərəfindən qiymətlərin təsbit olunması üsulu deyil

- preyskurantların tətbiqi
- dövlət sektorunda qiymətlərə nəzarət
- ✓ rentabellik səviyyəsinin təsbit olunması
- inhisar qiymətlərinin təsbit olunması
- qiymətlərin «dondurulması»

223. Fərqsizlik qiyməti nədir?

- normal əmtəənin qiyməti
- orta bazar qiyməti
- istehlak xidmətlərinin tarifləri
- aşağı kateqoriyalı əmtəənin qiyməti
- ✓ alternativ əmtəələrin ən yaxsının qiyməti

224. Tam (təkmil) sıralanma aksiomuna görə

- $A > B$
- $A \sim B + C$

- $A + B \sim C$

- ✓ $A > B; A \sim B$

- $A \sim B$

225. İstehlakçı nə vaxt maksimum faydalılığa nail olur

- $\frac{MU_A}{P_A} + \frac{MU_B}{P_B} = \frac{MU_C}{P_C} = \dots = \alpha$

- ✓ $\frac{MU_A}{P_A} = \frac{MU_B}{P_B} = \frac{MU_C}{P_C} = \dots = \alpha$

- $A > B; A \sim B$

- $\frac{MU_A}{P_A} / \frac{MU_B}{P_B} = \frac{MU_C}{P_C} \neq \alpha$

- $\frac{MU_A}{P_A} + \frac{MU_B}{P_B} = \frac{MU_C}{P_C} \neq \dots \neq \alpha$

226. İstehlakın gəlirə nisbəti nəyə bərabərdir?

- ✓ istehlaka orta hədd meylliyinə
- istehlaka hədd meylliliyi
- Engel əmsalına
- yığma son hədd meylliyinə
- istehlaka son hədd meylliyinə

227. İstehlaka və əmanətə son hədd meylliliklərinin cəmi-

- birə bərabərdir
- gəlirə bərabərdir
- mənfidir
- dəyişkən kəmiyyətlərlə ölçülə bilər
- ✓ sifra bərabərdir

228. İstehlaka təsir göstərən subyektiv amil hansıdır?

- nağd vəsaitlər
- sərvət ehtiyatı
- gəlirlərin bölüşdürülməsi
- gəlir səviyyəsi
- ✓ istehlaka psixoloji meyllilik

229. İstehlaka təsir göstərən subyektiv amil deyil?

- istehlaka orta hədd meylliyi
- gəlirlərin səviyyəsi və bölüşdürülməsi
- ✓ istehlaka psixoloji meyllilik
- istehlaka son hədd meylliyi
- istehlakçı davranışı

230. İstehlaka təsir göstərən obyektiv amil hansıdır?

- pul multiplikatoru
- vergi dərəcələri
- faiz dərəcəsi
- istehlakçı davranışı
- ✓ likvid aktivlər

231. İstehlaka təsir göstərən obyektiv amil deyil?

- qiymətlər
- ✓ istehlakçı davranışı
- nağd vəsaitlər
- likvid aktivlər
- faiz dərəcəsi

232. əmanətə son hədd meylliliyi –

- əmanətin dəyişməsinin gəlir dəyişməsinə hasilidir
- əmanət dərəcələri ilə kredit dərəcələrinin fərqidir
- əmanət dərəcələri ilə kredit dərəcələrinin cəmidir
- əmanət dərəcələrinin kredit dərəcələrinə nisbətidir
- ✓ əmanətin dəyişməsinin gəlir dəyişməsinə nisbətidir

233. əgər son hədd meylliliyi sifra bərabədirsə

- ✓ gəlirin artımı əmanətə yönəldilir
- doğru variant yoxdur
- gəlirlərin artımı baş vermir
- gəlirin artımı istehlaka yönəldilir

- gəlirin artımı istehlak və əmanət arasında bölünür

234. Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- qiymətlilik = mənfəət + müəssisənin xərcləri
- qiymətlilik = mənfəət + alıcının uduşu
- qiymətlilik = qiymət + mənfəət
- qiymətlilik = qiymət + müəssisənin xərcləri
- ✓ qiymətlilik = qiymət + alıcının uduşu

235. Qiymətlilik yanaşması əsaslanır –

- gəlir/qiymətlilik nisbətinə
- qiymətlilik/gəlir nisbətinə
- xərc/qiymətlilik nisbətinə
- ✓ qiymətlilik/xərc nisbətinə
- qiymət/qiymətlilik nisbətinə

236. Sərbəst qiymətlərin tənzimlənməsi sahəsində tətbiq olunan metoddur

- proteksionizm
- ✓ dempinqin və qiymət ayrışdırılışının qadağan olunması
- dempinqin qadağan olunması
- heç biri
- qiymət ayrışdırılışının qadağan olunması

237. Qiymətməhləgəlmə prosesinin dövlət tərəfindən inzibati tənzimlənməsi formasıdır?

- Vergi tənzimlənməsi
- Bütün inzibati tədbirlər
- ✓ Təsbit edilmiş qiymət və tariflərin müəyyən olunması
- Müəyyən dövr üçün qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- Rentabelliğin son həddinin müəyyən edilməsi

238. Geniş mənada konyunktura:

- hadisələrin böhranı
- təkrar istehsal prosesinə bilavasitə bazar ifadəsində baxır
- hər hansı bir ölkənin vəziyyətini xarakterizə edir.
- ictimai kapitalın təkrar istehsalı prosesində yaranan ziddiyyətlərin vahidliyini nümayiş etdirir
- ✓ qarşılıqlı əlaqədə keçid vəziyyətlərinin şəraitini və əlaqələrin məcmusunu ifadə edir

239. Qiymət və xərclər arasında asılılığın real ardıcılığı necədir?

- ✓ qiymət - mümkün satış həcmi - mümkün istehsal həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc
- qiymət - mümkün satış həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc
- qiymət - mümkün istehsal həcmi - mümkün satış həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc
- qiymət - mümkün satış həcmi - mümkün istehsal həcmi
- qiymət - mümkün istehsal həcmi - mümkün satış həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc

240. İstehlakçının büdcə məhdudiyyəti aşağıdakı kimi ifadə olunur

- $$I = P_x \cdot x + P_y \cdot Y$$
-

$$I = \frac{P_x \cdot x + P_y \cdot Y}{P_x + P_y}$$

•

$$I = \frac{P_x \cdot x + P_y \cdot Y}{x + Y}$$

✓

$$I = P_x \cdot x + P_y \cdot Y$$

•

$$I = \frac{P_x \cdot x}{P_y \cdot Y}$$

241. Tranzitivlik aksiomuna görə

•

$$A > B, B > C, C > A$$

✓

$$A > B > C; A > C; A > B \sim C$$

•

$$A > B \sim C, A > C$$

•

$$A \sim B > C, B > A$$

• $A > B > C; A > C;$

242. Nəzəri cəhətdən müəssisənin məqsədidir:

- sadalananların hər biri
- sabitliyin təmin edilməsi
- ✓ aktivlərin artımı tempinin maksimumlaşdırılması
- bazar mövqeyinin yaxşılaşdırılması
- rentabellik

243. Kommersiya fəaliyyətinə investisiya qoyuluşunun səmərəliliyi şərtidir:

- siyasi himayədarlıq
- effektiv menecment
- reyting
- aktivlərin satışının artması
- ✓ rəqəbatqabiliyyətliliyin yüksəlməsi

244. Mənfəətli satışların artımını təmin edən amildir:

- ✓ effektiv menecment

- siyasi himayədarlıq
- rəqabətqabiliyyətlilik
- reyting
- müəssisənin bazar dəyərinin artımı

245. İstehsal Texniki Təyinatlı məhsullar bazarında alıcının bazar gücü aşağı deyil

- kredit reytingindən
- ✓ keçmişdə reallaşdırılan tədarük həcmindən
- alıcı firmanın ölçüsündən
- gələcəkdə gözlənilən tədarük həcmindən
- satıcıdan asılılıqdan

246. İstehsal-texniki təyinatlı məhsulların satışına təsir göstərən amillərə aiddir

- ✓ əmtəənin, firmanın və dilerin xüsusiyyətləri
- bazar konyunkturası
- firmanın xüsusiyyətləri
- əmtəənin xüsusiyyətləri
- dilerin xüsusiyyətləri

247. Ucuzlaşdırmanın məqsədlərinə aid deyil

- mövsümün sonunda qalıq məhsulun satışının sürətləndirilməsi
- aşağı keyfiyyətli məhsulun satışının stimullaşdırılması
- «geniş çeşid» siyasətinin həyata keçirilməsi
- çeşid siyasətində buraxılan səhvlərin aradan qaldırılması
- ✓ dəbdə olan məhsulların satışının stimullaşdırılması

248. Ucuzlaşdırmanın obyektidir

- ✓ avtomobillər
- kənd təsərrüfatı məhsulları
- istehlak malları
- istehlak avadanlıqları
- düzgün cavab yoxdur

249. Qiymət sıraları yüksək nəticələri təmin edir

- ✓ 3-4 qiymət zonasından ibarət olarsa
- onun elementləri qrupp qiymətləri ilə verilərsə
- onun elementləri diapozonlarla verilərsə
- 2-4 qiymət zonasından ibarət olarsa
- qiymət sıraları tez-tez dəyişdirilərsə

250. Differensial qiymətlər ayrı-seçkili qiymətlərdən fərqlənir

- keyfiyyətin fərqliliyinə əsaslanmasına görə
- xərclərin fərqliliyinə əsaslanmasına görə
- satışdan sonrakı xidmət səviyyəsinə görə
- ✓ xərclərin və keyfiyyətin fərqliliyinə əsaslanmasına görə
- satış yerinin fərqliliyinə görə

251. Ucuzlaşdırmanın miqyası nədən asılıdır?

- qiymətin fəaliyyəti müddətindən
- qiymətlərin tərəddüdləri diapozonundan
- əmtəənin nüfuzluluğu səviyyəsindən
- ✓ əmtəələrin növündən
- dövlətin qiymət siyasətinin prioritetlərindən

252. İstehlak xidmətlərinə qiymətqoymada nəzərə alınmayan məsrəf növü hansıdır?

- ✓ pul məsrəfləri
- fiziki güc məsrəfləri
- vaxt məsrəfləri
- əsəbi-psixi məsrəflər
- sensor məsrəflər

253. İstehlak mallarına qiymətqoyma metodlarına aid deyil

- sadələşdirilmiş qiymətəmələgəlmə
- qiymət ayrı-seçkiliyinin miqyasının tənzimlənməsi
- ucuzlaşdırma
- qiymət sıralarının formalaşdırılması
- ✓ parametrik qiymətəmələgəlmə

254. Xərc qiymətəmələgəlməsində qiymətlərin formalaşmasının əsası deyil:

- məhsul vahidinin istehsalına çəkilən dəyişən xərclər
- ✓ ümumi istehsal xərcləri
- mənfəətin xüsusi çəki əmsalı
- heç biri
- orta qaimə xərcləri

255. Son hədd gəliri –

- əmtəəlik məhsulun satışından əldə edilən gəlir
- doğru variant yoxdur
- məhsul satışından gəlirlərin minimum həddi
- məhsul satışından gəlirlərin maksimum həddi
- ✓ əlavə məhsul vahidinin satışından əldə edilən gəlir

256. Son hədd xərcləri –

- ✓ əlavə məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclər
- məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclərin son həddi
- doğru variant yoxdur
- bütün variantlar doğrudur
- ümumi istehsal xərclərinin son hədd kəmiyyəti

257. Praktiki cəhətdən müəssisənin məqsədi deyil:

- sabitliyin təmin edilməsi
- sadalananların heç biri
- ✓ aktivlərin artımı tempinin maksimumlaşdırılması
- bazar mövqeyinin yaxşılaşdırılması
- rentabellik

258. Praktiki cəhətdən müəssisənin məqsədidir:

- müəssisənin bərpa dəyərinin maksimumlaşdırılması
- ✓ bazar mövqeyinin yaxşılaşdırılması
- aktivlərin artımı tempinin maksimumlaşdırılması
- mənfəətin maksimumlaşdırılması
- satış həcmnin maksimumlaşdırılması

259. Sadələşdirilmiş qiymətəmələgəlmənin üstün cəhəti deyil

- ticarətin özünəxidmət formasında təşkili

- alıcı – satıcı münasibətləri genişlənir
- ✓ alıcılara elastik təsir imkanlı ticarəti istisna etmir
- satışın idarə olunması asanlaşır
- istehlakı «qiymət/qiymətlilik» nisbətləri ilə idarə etmək imkanı yaranır

260. Differensiallaşdırılmış qiymətmələgəlmənin çatışmazlığı deyil

- həddən artıq güzəştlərin təqdim olunması təhlükəsi
- bəzi müştərilər tərəfindən narazılığın yaranması mümkünlüyü
- alqı-satqı prosesinə vaxt itkisi
- əmtəələrin satışı prosesinin ləngidilməsi
- ✓ qiymətin əmtəənin istehlak faydalılığını əks etdirilməsi

261. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı səhvdir

- İstehsal Texniki Təyinatlı (İTT) məhsullara tələb törəmə xarakter daşıyır
- ITT faydalılığı əsas parametrlərin kəmiyyəti ilə qiymətləndirilir
- ITT məhsulların bir hissəsi sabit kapital elementidir
- ✓ ITT faydalılığı başlıca parametrlərin kəmiyyəti ilə qiymətləndirilir
- ITT məhsulların istismar xərcləri alış qərarlarına təsir göstərir

262. İstehsal texniki təyinatlı məhsullara qiymətin formalaşması amili deyil

- satılan əmtəənin xarakteri
- ✓ satılan əmtəənin xarakteri və satışa təsir edən amillər
- düzgün cavab yoxdur
- bazar iştirakçılarının əhatə dairəsi
- satışa təsir edən amillər

263. İstehsal texniki təyinatlı məhsulların qiymətlərinə alıcı həssaslığı sxemi

- maşın və avadanlıqlar → komplekstləşdiricilər → köməkçi materiallar
- komplekstləşdiricilər → köməkçi materiallar → maşın və avadanlıqlar
- ✓ köməkçi materiallar → maşın və avadanlıqlar → komplekstləşdiricilər
- maşın və avadanlıqlar → köməkçi materiallar → komplekstləşdiricilər
- komplekstləşdiricilər → maşın və avadanlıqlar → köməkçi materiallar

264. Sadələşdirilmiş qiymətmələgəlmə nədir?

- əmtəənin ərazi üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- əmtəənin bütün alıcılara bərabər qiymətlərlə satışı
- həmcins məhsulun fərqli qiymətlərlə satışı
- ✓ əmtəənin bütün alıcılara differensial qiymətlərlə satışı
- əmtəənin vaxt üzrə fərqli qiymətlərlə satışı

265. Qiymət ayrı-seçkiliyi aid deyil -

- məhsulun müxtəlif yerlərdə fərqli qiymətlərlə satışı
- məhsulun müxtəlif alıcılara fərqli qiymətlərlə satışı
- alıcının danışıq aparmaq qabiliyyətinə görə fərqli qiymətlərin təyini
- məhsulun müxtəlif vaxtlarda fərqli qiymətlərlə satışı
- ✓ müxtəlif məhsulların vahid qiymətlərlə satışı

266. İstehlak mallarının alınması motivi deyil

- istək
- zərurət
- ✓ tələb
- arzu
- tələbat

267. Normal əmtəələrin xüsusi növüdür

- sərnişindaşıma xidmətləri
- ilkin zərurət malları
- ✓ «nüfuzlu» əmtəələr
- xarici istehsal məhsulları
- turizm xidmətləri

268. Qiymətdəyişmə nöqtəsi – nəzərindən istehlak bazarının strukturuna aid deyil –

- uzunmüddətli istifadə təyinatlı əmtəələr
- ərzaq malları
- ✓ yükləmə xidmətləri
- istehlak xidmətləri
- gündəlik tələbat malları

269. Tənzimlənən qiymətlər haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 2009
- 2008
- 2005
- ✓ 2003
- 2006

270. Ləngitmə əmsalının kəmiyyəti dəyişir

- ✓ 0,5 – 0,8 arasında
- 0,4 – 0,8 arasında
- 0,3 – 0,7 arasında
- 0,7 – 0,9 arasında
- 0,2 – 0,6 arasında

271. İstehsal texniki təyinatlı məhsullara qiymətdəyişmə modeli hansıdır?

- $$P = a \cdot (N_1^{b_1} \cdot N_2^{b_2} \cdot \dots \cdot N_k^{b_k})$$

- $$P = N_1 \cdot N_2 \cdot \dots \cdot N_k$$

- $$P = N_1^{b_1} \cdot N_2^{b_2} \cdot \dots \cdot N_k^{b_k}$$

- $$P = a \cdot N_1 \cdot N_2 \cdot \dots \cdot N_k$$

- ✓
$$P = a \cdot N_1^{b_1} \cdot N_2^{b_2} \cdot \dots \cdot N_k^{b_k}$$

272. İnhisarçı adətən –

- xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir
- xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul edir
- hamısı doğrudur
- qiyməti orta xərclərə bərabər olan məhsul istehsal edir
- ✓ xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir, xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul edir

273. Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətinə aiddir

- ✓ elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri, dəmiryol daşımaları, boru kəmərləri ilə təbii qazın nəqd edilməsi
- dəmiryol daşımaları
- elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri
- neft hasilatı
- boru kəmərləri ilə təbii qazın nəqd edilməsi

274. İstehlakçı artıqlığı nədir?

- satıcının əmtəə satışından əldə olduğu pulun məbləği
- alıcının əmtəəyə görə ödədiyi pulun məbləği
- tələb qiymətinin dəyişməsi
- əmtəənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu minimum qiymət arasındakı fərq
- ✓ əmtəənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu maksimum qiymət arasındakı fərq

275. Dövlət müdaxiləsindən azad fəaliyyət göstərən bazar

- istehlak şeyləri bazarı
- inhisarçı bazarı
- ✓ azad bazar
- istehsal vasitələri bazarı
- sırf rəqabət bazarı

276. Alıcıların və satıcıların qiymətə təsiretmə dərəcəsinə görə bazarın növüdür -

- oliqopoliya
- tam rəqabət
- xalis inhisar
- ✓ cavablar doğrudur
- inhisar rəqabəti

277. Azərbaycanda Antiinhisar fəaliyyəti haqqında qanun nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 9 iyun 1994
- ✓ 4 mart 1993
- 14 mart 1992
- 25 mart 1995
- 4 mart 1996

278. Aşağıda verilən mülahizələrdən hansı səhvdir

- ✓ inhisarçı üçün həmişə son hədd gəliri qiymətdən yuxarıdır
- inhisarçı həmişə qiyməti son hədd xərcləri kəmiyyətindən yuxarı təyin edir
- inhisar özündə natamam rəqabətin son halını birləşdirir
- bazar üzərində hakimiyyətə malik firmalar tez-tez qiymət ayırı-seçkiliyi təcrübəsinə müraciət edirlər
- hamısı doğrudur

279. Təbii inhisar onunla səciyyələnir ki;

- sadalananların hamısı doğrudur
- ✓ istehsal həcmi artdıqca uzun dövrdə orta xərclər məhsul buraxılışı həcmi üzrə dəyişmələrin geniş dairəsində aşağı düşür
- istehsal həcmi artdıqca qısa dövrdə son hədd xərcləri ümumi xərclərə bərabərdir
- o, kortəbii olaraq meydana çıxır, süni olaraq yaradılması haqqında isə konkret firmalar razılığa gəlirlər
- istehsal həcmi artdıqca uzun dövrdə sabit xərclər artır

280. Tam rəqabət şəraitində firma üçün tələb əyrisi aşağıdakı ilə üst-üstə düşür

- son hədd xərcləri əyrisi

- ümumi gəlir əyrisi
- ✓ son hədd və orta gəlir əyriləri
- ümumi xərclər əyrisi
- son hədd gəliri əyrisi

281. Inhisar şəraitində

- $MR=P$
-

$$l_r = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

- $MR=P=MC$
-

$$l_r = \frac{\Delta Q}{Q} \cdot \frac{\Delta P}{P}$$

✓

$$l_r = \frac{\Delta Q}{P} \cdot \frac{\Delta P}{Q}$$

282. Tam qiymət ayrı-seçkiliyi o halda mümkündür ki:

- həmcins əmtəə vahidinin hər birinə öz qiyməti ilə müəyyən edilir ki, artıq hissə tamamilə alıcıda qalır
- qiymət ilə müəyyən edilir ki, tələb qiyməti müəyyən qiymət səviyyəsini ötüb keçən bütün əmtəə vahidləri bəzi P_n qiyməti ilə reallaşdırılır
- ✓ həmcins əmtəə vahidinin hər birinə tələb qiymətinə bərabər olan öz qiyməti müəyyən edilir və bütün artıq hissə inhisarçı tərəfindən mənimsənilir
- həmcins əmtəə vahidinin hamısına təklif qiymətinə bərabər konkret qiymət müəyyən edilir
- doğru cavab yoxdur

283. Qiymət ayrı-seçkiliyinin mənfi cəhəti kimi qeyd oluna bilər

- satışın bazarlar arasında bölüşdürülməsi
- əhalinin müxtəlif təbəqələrinin gəlirləri arasında fərqlərin azaldılması
- ✓ kapitalın sahələrarası axını və qeyri-bərabər bölgüsü
- xalis rəqəbat şəraitində olduğu miqdarda məhsul buraxılışını təmin etməsi

284. Aşağıdakılardan hansı ikinci dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyinin təzahür formasıdır?

- ✓ satış vaxtına görə qiymət ayrı-seçkiliyi
- sadalananların hamısı
- satış yerinə görə qiymət ayrı-seçkiliyi
- xidmət səviyyəsinə qiymət ayrı-seçkiliyi
- alıcı kateqoriyasına görə qiymət ayrı-seçkiliyi

285. İkincidərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi hansı qiymət güzəşti formasını ala bilər?

- funksional
- ✓ kumulyativ
- əvvəlcədən ödənişə görə
- skonto

- bonus

286. Əmtəə bazarlarında qiymət ayrı-seçkiliyinin tətbiqi üçün bazarlar arasında olmalıdır

- ✓ coğrafi məhdudiyyətlər
- rəqabət
- bütün variantlar doğrudur
- segmentləşdirmə fərqləri
- inhisarlaşma fərqləri

287. Qiymət ayrı-seçkiliyi praktiki əhəmiyyətinin itirir -

- qiymətlər yüksəldikdə
- qiymətlər aşağı düşdükdə
- ✓ məhsul ucuz bazardan bahalı bazara doğru maneəsiz hərəkət etdikdə
- qiymətlər indeksləşdirildikdə

288. Qiymət ayriseçkiliyinin ən səmərəli tətbiqi sferasıdır

- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- valyuta bazarı
- ✓ xidmət bazarı
- maşın və avadanlıqlar bazarı
- əmək bazarı

289. Bazar strukturlarını fərqləndirən amil deyil -

- reklam işinin təşkili
- iştirakçıların sayı
- satılan əmtəənin xarakteri
- qiymətlərə nəzarət mexanizmi
- ✓ valyuta tənzimi mexanizmi

290. Aşağıdakılardan hansı bazarın ideal modeli dir?

- xalis inhisar
- ✓ təkmil rəqabət
- monopsniya
- oliqopoliya
- inhisar rəqabəti

291. Təkmil rəqabət bazarının səciyyəvi xüsusiyyəti deyil -

- hər bir iştirakçının cüzi bazar payına malik olması
- çoxlu sayda iştirakçıların olması
- bazara giriş-çıxış sahəsində maneələrin olmaması
- iştirakçıların qiymət barədə dolğun informasiyaya malik olması
- ✓ iştirakçıların öz tərəfdaşlarını seçməsində məhdudiyyətlərin olması

292. Monopsoniya şəraitində kim daha yüksək bazar gücünə malikdir?

- satıcı
- ✓ alıcı
- vasitəçilər
- rəqiblər

293. Üçüncü dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- heç biri doğru deyil
- alıcıların gəlirlərinə

- istehlakçı artıqlığının mənimsənilməsinə
- ✓ alıcıların müxtəlif qruplara (kateqoriyalara) bölünməsinə
- tələb qiymətindəki fərqlərə

294. İkinci dərəcəli qiymət ayrı – seçkiliyi əsaslanır

- alıcıların gəlirlərinə
- ✓ məhsul vahidlərinin qiymət fərqinə
- göndəriş (satış) həcmində
- məhsul çeşidində
- hamısı doğrudur

295. Birincidərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır –

- hər bir firmanın optimal istehsal həcmində
- hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə
- ✓ hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə və hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə
- hamısı doğrudur
- hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə

296. Qiymət ayrı-seçkiliyinin məqsədidir –

- alıcıların sayının artırılması
- bütün cavablar doğrudur
- istehlakçıların rifah səviyyəsinin yüksəldilməsi
- satış həcmində maksimumlaşdırılması
- ✓ hər bir alıcı üçün maksimum qiymətin müəyyən edilməsi

297. Hər hansı bir oxşar əmtəənin alıcı və satıcıların məcmusu

- inhisarçı rəqabət bazarı
- aralıq satıcıları bazarı
- xalis inhisar bazarı
- ✓ xalis rəqabət bazarı
- oliqopolist bazarı

298. Firmanın marketing fəaliyyəti üçün seçilmiş bir və ya bir neçə bazar segmenti necə adlanır?

- azad bazar
- regional bazar
- sırf rəqabət bazarı
- inhisarçı bazar
- ✓ məqsədli bazar

299. Bazarın normal fəaliyyət göstərilməsinə xidmət edən xidmət müəssisələri, təşkilatları, idarələri sistemi necə adlanır?

- bazarın subyektləri
- bazar segmenti
- bazar mexanizmi
- bazar konjunkturu
- ✓ bazar infrastruktur

300. Təbii inhisarlara qarşı dövlət siyasətinin variantları hansılardır?

- ✓ sadalananların hamısı;
- Subsidiyaların ödənilməsi
- məhsulə son hədd xərcləri səviyyəsində qiymətin müəyyən edilməsi;
- məhsulə son hədd xərclərindən yüksək qiymətin müəyyən edilməsi;
- tenderlərin həyata keçirilməsi;

301. İstehsalçının bazar hakimiyyətinin mənbəyi deyil?

- müəssisənin qarşılıqlı fəaliyyəti;
- ✓ yüksək qiymətlərin təyini;
- sahə təklifində müəssisənin payı;
- sadalananların heç biri.
- bazar tələbinin elastikliyi;

302. İnhisarçı o halda ziyana düşür ki,

- onun son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olsun
- heç biri doğru deyil
- hamısı doğrudur
- ✓ onun son hədd xərcləri orta dəyişən xərclərdən yüksək olsun
- onun son hədd gəliri son hədd xərclərindən yüksək olsun

303. Nə vaxt deyirlərsə ki, tam rəqabət firması qiymət alıcısı sayılır, onda başa düşülür ki,

- ✓ əgər firma qiymətə deyil istehsalın həcminə düzəlişlər edirsə, onda firma maksimal mənfəət və ya minimal zərər əldə edir
- firma istehsal xərclərinin səviyyəsinə nəzarət etmədən buraxılış həcminə düzəlişlər edəcək
- bütün cavablar doğrudur
- məhsulun bazar qiyməti firmanın istehsal haqqındakı qərarına heç bir təsir etmir
- firma yalnız son hədd xərclərinin kəmiyyətinə dair məlumatlar əsasında istehsalın genişləndirilməsi haqqında qərar qəbul edəcəkdir

304. Tam rəqabət sahəsinin uzunmüddətli tarazlığı o vaxt təmin edilir ki,

- ✓ $P=LAC=MC$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{\Delta P} \cdot \frac{P}{Q}$$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{P} : \frac{\Delta P}{Q}$$

•

$$l_r = \frac{\Delta Q}{P} \cdot \frac{\Delta P}{Q}$$

- $P=MC=LAC$

305. Tam rəqabət sahələrində tipik firma

- ✓ məhsulun bazar qiymətinə verilmiş qiymət kimi baxır
- bütün cavablar doğrudur
- digər firmalara nisbətən nadir məhsul satır
- o halda çox məhsul sata bilər ki, qiymət aşağı salınsın
- yeni firmaların sahəyə daxil olmasına müəyyən dərəcədə nəzarət edə bilər

306. Qiymət ayrışdırıcılığının məqsədi sayılır

- istehlakçı miqdarının azaldılması

- satış həcminin maksimumlaşdırılması
- istehlakçının rifah səviyyəsinin aşağı salınması
- istehsalçı mənfəətinin maksimumlaşdırılması
- ✓ hər bir istehlakçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi

307. Qiymət ayrışdırılışının hansı şəraitdə istifadəi mümkündür?

- inhisar bazarı zamanı
- məhsulun yüksək səviyyədə yenilənməsi zamanı
- ✓ istehlakçıların gəlirləri arasındakı fərq böyük olduqda
- istehlakçılar qarşılıqlı əlaqədə olan şəraitdə
- yüksək rəqabət zamanı

308. İnhisarçı mənfəətinin maksimumlaşdırılması şərti hansıdır?

- $AR=MR-P$
- $MR=AR=P$
- $MR=AR-P$
- $MR=AR+P$

✓

$$MR=AR \neq P$$

309. Tam rəqabət şəraitində qiymətlərin və son hədd xərclərinin bərabərliyi zəmanət verir

- müəssisənin zərərləri minimumdur.
- müəssisənin əldə etdiyi mənfəət sıfıra bərabərdir.
- ✓ ya müəssisənin əldə etdiyi mənfəət maksimum səviyyədədir, ya da onun zərərləri minimum səviyyədədir.
- müəssisənin əldə etdiyi zərərlər sıfıra bərabərdir.
- müəssisə maksimum səviyyədə mənfəət əldə etmişdir

310. Qiymətməhləgəlmə üçün böyük barmaq düsturu hansıdır?

- $P = MC(1+1/l)$
- $P = MC / (1-1/l)$
- $P = MC + (1-1/l)$
- ✓ $P = MC / (1+1/l)$
- $P = MC - (1+1/l)$

311. Aşağıdakı mülahizələrdən hansı doğrudur

- hamısı doğru deyil
- rəqib sahəyə nisbətən uzunmüddətli tarazlıq zamanı inhisarçı daha çox məhsul istehsal etməklə resurslardan daha səmərəli istifadə edir
- eyni tələb və xərclər zamanı inhisarçının buraxılışı
- ✓ eyni tələb və xərclər zamanı uzunmüddətli tarazlıq şəraitində rəqib sahə inhisarçıya nisbətən daha aşağı qiymətlə daha çox məhsul istehsal edir
- eyni tələb və xərclər zamanı inhisarçının buraxılışı və onun qiyməti rəqib sahəyə nisbətən yüksəkdir

312. xətti tələb əyrisinə malik inhisarçı üçün ümumi gəlirin artması zamanı son hədd gəlirinin kəmiyyəti

- müsbətdir, lakin sıfıra yaxınlaşır
- müsbətdir və artır
- ✓ müsbətdir, lakin azalır
- sıfıra bərabərdir
- mənfidir, lakin sıfıra yaxınlaşır

313. Tam rəqabət sahəsi üçün uzunmüddətli bazar təklifi əyrisinə təsir göstəriciləri

- yuxarıda sadalanan bütün amillər
- sahədə firmaların sayı

- sahədə firmaların ölçüsü
- ✓ amillərin qiymətləri
- hazır məhsula qiymətlər

314. Tam rəqabət şəraitində qısa dövrdə firmanın təklif əyrisi

- AVC əyrisindən aşağıda yerləşən MC əyrisinin sahəsi ilə üst-üstə düşür
- bazar təklifi əyrisindən çıxarılır
- MC əyrisində yuxarıda yerləşən AVC əyrisinin sahəsi ilə üst-üstə düşür
- ✓ AVC əyrisindən yuxarıda yerləşən MC əyrisinin sahəsi ilə üst-üstə düşür
- AVC əyrisindən yuxarıda yerləşən MC əyrisinin sahəsi ilə üst-üstə düşür

315. İnhisarçı məhsuluna tələb əyrisi

- cavablardan heç biri doğru deyil
- ✓ mənfi mailliyə malikdir
- şaquli xətt sayılır
- müsbət mailliyə malikdir
- üfqi xətt sayılır

316. İnhisar üçün son hədd gəliri qiymət üzrə tələb elastikliyi ilə aşağıdakı kimi əlaqədardır

- ✓ $MR = P_x(1 - 1/e)$
- $MR = P_x e$
- $MR = TC(1 - 1/e)$
- $MR = P_x(1 - e)$
- $MR = P_x MC/e$, burada e – qiymət üzrə tələbin elastiklik əmsalıdır

317. Tam rəqabət şəraitində ayrıca firmanın məhsuluna tələb xətti

- doğru cavab yoxdur
- ✓ absis oxuna paraleldir
- müsbət mailliyə malikdir
- mənfi mailliyə malikdir
- ordinat oxuna paraleldir

318. Tam rəqabət şəraitində müəssisənin optimumuna aşağıdakı şəraitdə nail olunur:

- $MR = AR = P$
- ✓ $MC = MR = P$
-

$$Q = \frac{A_1 Q_1 + A_2 Q_2}{A_1 P_1 + A_2 P_2}$$

- $M = TR - TC$
- $TR = P \times Q$

319. Aşağıdakılardan hansı oliqopolianın mürəkkəb qiymət modelidir?

- Ştakkelberq modeli
- Duopoliya modeli
- ✓ Bertran modeli
- Piqu modeli
- Edcont modeli

320. Daha çox hansı sahələr inhisar rəqabəti şəraitində fəaliyyət göstərirlər?

- emalədar sənaye sahələri
- hasilat sənaye sahələri
- ✓ xidmət sektoru

- tikinti sektoru
- sadalananların hamısı

321. Daha çox hansı sahələr oliqopolistik struktura malikdirlər?

- yüngül sənaye sahələri
- ✓ texniki cəhətdən mürəkkəb sənaye sahələri
- xidmət sektoru
- hasilat sənaye sahələri
- yeyinti sənaye sahələri

322. Oliqopolistik bazar üçün səciyyəvidir -

- qiymətlərin differensiallaşdırılması
- qiymətlərin dondurulması
- qiymətlərin təsbit olunması
- qiymət ayrı-seçkiliyi
- ✓ qiymət ciddiliyi

323. Oliqopolianın yaranmasının başlıca səbəbi nədir?

- ✓ miqyas effekti
- gəlir effekti
- əvəzetmə effekti
- sosial effekt
- səmərəlilik effekti

324. Oliqopolistlər arasında rəqabətin qeyri metodudur -

- istehsal xərclərinə nəzarət
- qiymət ayrı-seçkiliyi
- qiymətin differensiallaşdırılması
- ✓ məhsulun differensiallaşdırılması
- sadalananların hamısı

325. Oliqopolya və arasında aralıq vəziyyəti təşkil edir

- xalis rəqabət və monopsoniya
- monopsoniya və xalis inhisar
- ✓ xalis rəqabət və xalis inhisar
- xalis rəqabət və inhisar rəqabəti
- inhisar rəqabəti və xalis inhisar

326. kurno modelinə görə –

- hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir
- satıcılar seçilən istehsal həcmi üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil
- ✓ hamısı doğrudur
- heç biri doğru deyil
- hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir

327. Oliqopolistik model olan Bertran modelində oliqopolistlər –

- rəqibin marketing strategiyasını nəzərə almır
- rəqibin qiymət strategiyasını qəbul edir
- rəqib qiymətini və məhsulunu müqayisə edir
- ✓ rəqib qiymətini əvvəlcədən verilmiş kəmiyyət kimi qəbul edir
- rəqiblə birbaşa sövdələşməyə üstünlük verir

328. Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansıdır?

- satış həcmnin artırılması
- məhsulun keyfiyyəti
- ✓ məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- azad rəqabət mühiti

329. Oliqopoliya zamanı sınıq tələb əyrisi göstərir

- qiymətin müəyyən edilməsində formal razılaşma
- sadalananların hamısı doğrudur
- son hədd xərcləri xəttinin qırılmasını
- ✓ son hədd gəliri xəttinin qırılmasını
- qiymət son hədd gəlirindən yuxarı olmalıdır

330. Kurno modelində nəzərdə tutulur ki:

- mükəmməl rəqiblərdən hər biri istehsal həcmi haqqında qərar qəbul edərkən hesab edirlər ki, o, məhsulun qiymətində əks olunmayacaqdır
- doğru cavab yoxdur
- oliqopolistlərdən hər biri qərar qəbul edərkən buna digər oliqopolistlərin reaksiya vermək imkanını nəzərə alır
- ✓ duopolistlərdən hər biri istehsalın həcmi haqqında qərar qəbul edərkən, hesab edir ki, o, digər duopolistin məhsul buraxılışı həcminə təsir göstərmir
- inhisarçı rəqiblərdən hər biri son hədd xərclərindən yuxarı qiymətlər üzrə resursları əldə edir

331. Inhisar rəqabətli müəssisənin istehsal həcminə təsir strategiyası deyil -

- rəqibin qiymət strategiyasının izlənilməsi;
- reklam taktikasına yenidən baxılması.
- satışın stimullaşdırılması;
- parametrlər üzrə differensiallaşma strategiyası;
- ✓ qiymətlərdə liderlik;

332. Oliqopolistlər arasında qeyri-qiymət rəqabəti metodu deyil -

- məhsulun differensiallaşdırılması
- dizayn və qablaşdırma
- reklam işinin təşkili
- məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- ✓ qiymətin differensiallaşdırılması

333. Oliqopolistlər üçün əsas çətinlik nədən ibarətdir?

- qiymət taktikasının dəyişilməsi;
- qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi.
- ✓ rəqiblərin reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi;
- alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi;
- qiymət strategiyasının seçilməsi;

334. Inhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil –

- qiymət rəqabəti;
- qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət.
- əmtəənin differensiallaşdırılması;
- çoxlu sayda satıcıların olması;
- ✓ qiymət ayrı-seçkiliyi;

335. Oliqopolistik bazarın xarakterik cəhəti deyil -

- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması;

- sahədə firmaların azsayılı olması;
- ✓ qiymət ayrışdırılıqlılığı;
- standart və differensial əmtəələrin istehsalı;
- rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq.

336. Uzunmüddətli dövrdə rəqib firmanın tarazlıq şərti elə bir optimal buraxılış həcmi sayılır ki, bu zaman

- mənfəəti bir əlavə vahidə buraxılışı artırmaq yolu ilə yüksəltmək olar
- ✓ qiymət uzunmüddətli son hədd xərclərinə bərabərdir
- doğru cavab yoxdur
- qayıtmaz xərclər və sabit xərclər minimaldır
- uzunmüddətli orta sabit xərclər qiymətə bərabərdir

337. Uzunmüddətli dövrdə rəqib firma üçün buraxılış həcmi sıfır bərabər olar o şərtlə ki,

- buraxılışın bütün səviyyələrində AVC qiymətdən aşağıdır
- məhsul buraxılışının yalnız müəyyən kəmiyyətində qiymət AVC-dən aşağıdır
- ✓ istənilən buraxılış həcmində qiymət LAC-dən aşağıdır
- qiymət və LMC bərabərdir
- LMC və LAC bərabərdir

338. Qiymət likvidliyi modelinin növüdür -

- Rəqabətli qiymət liderliyi;
- Dempinq qiymət liderliyi.
- ✓ Barometrik qiymət liderliyi;
- Statistik qiymət liderliyi;
- Dinamik qiymət liderliyi;

339. Bertran modelinin əsasını təşkil edən müddəə hansıdır?

- firma «qiymət müharibəsinə» meyl edir;
- firma rəqib reaksiyasının passiv olacağını düşünür.
- firma rəqiblə sövdələşməyə səy göstərir;
- firma qeyri-qiymət rəqabətinə üstünlük verir;
- ✓ firma rəqib qiymətinin təsbit olduğunu düşünərək öz qiymətini müəyyən edir;

340. Kurno modelinin əsas müddəası sayılmır -

- hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir;
- hər iki firma istehsal haqqında eyni zamanda və müstəqil şəkildə qərar qəbul edir.
- ✓ hər iki firma özünü lider kimi aparır;
- satıcılar istehsal həcmi seçilməsindəki sahələri barədə dəqiq informasiyaya malik deyil;
- firmalardan hər biri digərinin istehsal həcmi sabit qəbul edir;

341. Kreditin qiymətinə təsir göstərən xarici amildir:

- ✓ pul-kredit siyasəti
- Bütün variantlar doğrudur
- İnflyasiya
- Valyuta məzənnəsi
- Kreditin qaytarılmaması riski

342. Pul multiplikatoru –

- ✓ bankın pul yaratmaq qabiliyyətidir
- Bankın likvidliyidir
- Pula olan tələbin dəyişməsi meyarıdır
- Bankın ödəmə qabiliyyətidir

343. Kredit bazarında qiymətlərə təsir göstərən amildir:

- Kreditə olan tələb
- ✓ Sadalananların hamısı
- Inflyasiya
- Pul multiplikatoru
- Valyuta məzənnəsi

344. Birja əmtəələrinə aid edilmir

- ✓ maşın və avadanlıqlar
- bitkiçilik mənşəli məhsullar
- heyvandarlıq mənşəli məhsullar
- energetika məhsulları
- metallar

345. Valyuta sövdələşmələrinin aşağıdakı növlərini fərqləndirmək qəbul edilir

- valyutanın alınması təcili satılması isə müəyyən müddətdən sonra aparılan kombinasiyalı sövdələşmə.
- «Spot» və «Forvard» sövdələşmələri
- valyutanın alqı-satqısı üzrə valyutanın alıcıya təcili çatdırılmasını yerinə yetirən «SPOT» sövdələşməsi.
- «Forvard» sövdələşməsi
- ✓ «Spot» kassa əməliyyatı, «forvard» sövdələşməsi, xərci çıxarılmış gəlir olan kombinasiyalı.

346. Valyuta məzənnəsi dedikdə başa düşülür.

- valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası.
- xarici valyutanın alınması və satılması.
- inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dövrəli valyutası.
- dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtəənin dəyəri.
- ✓ hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri, qiyməti.

347. Kotirovkanın aşağıdakı metodları vardır:

- müasir birjada qiymətlərin təyin edilməsi.
- ✓ faktiki sövdələşmə qiymətlərinin tələb və təklif üzrə qeydiyyatı və tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi
- mövcud qiymətlər haqqında müştərilərə məlumat vermək.
- mövcud qiymətlər üzrə əmtəələrin və ya qiymətli kağızların satılması və alınması.
- birjada sövdələşmə üzrə əlavə şərtlər qoyulmaqla dəqiq qiymətlərin göstərilməsi

348. Fyuçers sövdələşmələrində aşağıdakı məqsəd güdür.

- qiymət dəyişmələrindən qorunmaq.
- birjanın fəaliyyətini təmin etmək
- birjada sövdələşmələr üzrə müqavilələr bağlamaq
- alver etmək.
- ✓ alver etmək və real sövdələşmələr üçün gələcəkdə baş verə biləcək qiymət artımlarından sığortalananmaq.

349. Hesabat dövründə qiymətlər 5% yüksəlmişdir. Pulun alıcılıq qabiliyyətinin dəyişməsinə müəyyən edin.

- ✓ -4.8%
- 4.8%
- -5%
- 5.2%
- 5%

350. Gömrük tarifləri aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

- proteksionist
- fiskal

- ✓ fiskal və proteksionist
- bölüşdürücü
- stimullaşdırıcı

351. Məişət xidmətləri tarifləri olmalıdır:

- ayrı-seçkili
- mövsümi
- sürüşkən
- təsbit olunan
- ✓ dəyişkən

352. Krossinq nədir?

- ✓ əmtəyə yüksək tələbin olması barədə süni təsəvvürün yaradılması
- süni əmtəə qıtlığının yaradılması
- tələbin və təklifin balanslaşdırılması
- əmtəə təklifinin süni olaraq artırılması
- əmtəə təklifinin süni olaraq azaldılması

353. Birja əmtəələrini digər əmtəələrdən fərqləndirən əlamət deyil

- tələb və təklif asanlıqla pronozlaşdırılır
- əmtəələr həmcinsdir
- standartlaşma üçün yararlıdır
- əmtəyə olan tələb kütləvi xarakter daşıyır
- ✓ əmtəyə olan tələb adətən təklifi üstələyir

354. Valyuta dönərliliyinin aşağıdakı halları fərqləndirilir.

- idxal-ixrac əməliyyatlarının geniş inkişafı, xarici sahibkarlara daxili və xarici bazarlarda milli valyutadan istifadəyə icazə hüququ.
- ✓ maliyyə valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, xarici dönərlilik, qismən dönərlilik, tam dönərlilik
- milli valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, daxili dönərlilik, tam dönərlilik.
- valyutanın sərbəst dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik, maliyyə-valyuta dönərliliyi.
- sərbəst valyuta dəyişməsi, daxili bazarda bütün əmtəə növünə pul vahidinin sərbəst dəyişməsi

355. Pul təklifi sabit qalarsa pula olan tələbin artması:

- qiymətlərə təsir etmir
- qiymətləri sabit saxlayır
- ✓ qiymətlərə yüksəldici təsir göstərir
- qiymətləri aşağı salır
- qiymətlərlə heç bir ədaqəsi yoxdur

356. Aşağıdakılardan hansı kredit resurslarına qiymətqoyma modeli deyil

- qiymət liderliyi modeli
- praym-reyt modeli
- kep modeli
- «dəyər+» modeli
- ✓ Delfi modeli

357. Fond birjalarında başlıca qiymətməmləgətirən amillərdən biridir

- sabitlik
- bütün variantlar doğrudur
- zərərsizlik
- ✓ möhtəkirlik
- tarazlıq

358. Birja qanunvericiliyinə görə keş sövdələşməsinin müddəti arasında dəyişir.
- 15 – 20 gün
 - 1 – 10 gün
 - ✓ 1 – 15 gün
 - 10 – 15 gün
 - 15 – 30 gün
359. Fyuçers əmtəə birjasının qiymətqoyma nöqteyi-nəzərindən funksiyası deyil -
- stimullaşdırıcı
 - ✓ proqnozlaşdırıcı
 - uçot, nəzarət
 - yenidən bölgü
 - təsbitləşdirici
360. Fyuçers əmtəə birjasının qiymətqoyma nöqteyi-nəzərindən funksiyası deyil -
- ✓ təsbitləşdirici
 - proqnozlaşdırıcı
 - sığortalayıcı
 - qiymətəmələgətirən
 - sabitləşdirici
361. Yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə bu amilin təsiri nəzərə alınmır.
- ✓ IEOÖ daxili bazar qiymətləri.
 - xərclər.
 - tələb və təklif balansı.
 - energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri.
 - dünya bazar qiymətləri.
362. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri ilə kənd təsərrüfatında istifadə olunan sənaye məhsullarının qiyməti hansı indekslə tənzimlənilir?
- istehlak qiymətləri indeksi
 - Laspeyres indeksi
 - ✓ paritet qiymət indeksi
 - Linda indeksi
 - orta qiymətlər indeksi
363. Bu göstərici bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə etmir.
- Linda indeksi.
 - Lerner indeksi.
 - Herfendal-Hirşman indeksi.
 - ✓ müəssisənin bazar payı indeksi.
 - təmərküzləşmə indeksi.
364. Aqrar-sənaye kompleksində nominal müdafiə əmsalı necə hesablanır?
- məhsulun daxili qiymətinə ixrac əlavələri daxil edilir
 - ✓ məhsulun xarici qiyməti daxili qiymətinə bölünür
 - məhsulun daxili qiymətindən xarici qiyməti çıxılır
 - məhsulun daxili qiymətinə gömrük rüsumları əlavə edilir
 - məhsulun xarici qiymətindən vergi və rüsumlar çıxılır
365. Pul kütləsinin əsas elementi deyildir
- valyuta hesabına olan depozitlər

- tələb olunanadək depozitlər
- dövriyyədə olan nağd pul
- hesablaşma hesabında olan depozitlər
- ✓ qiymətli kağızlar

366. Valyuta dönərliliyinin aşağıdakı halları fərqləndirilir.

- idxal-ixrac əməliyyatlarının geniş inkişafı, xarici sahibkarlara daxili və xarici bazarlarda milli valyutadan istifadəyə icazə hüququ.
- ✓ maliyyə valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, xarici dönərlilik, qismən dönərlilik, tam dönərlilik.
- milli valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, daxili dönərlilik, tam dönərlilik.
- valyutanın sərbəst dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik, maliyyə-valyuta dönərliliyi.
- sərbəst valyuta dəyişməsi, daxili bazarda bütün əmtəə növünə pul vahidinin sərbəst dəyişməsi.

367. Valyuta sövdələşmələrinin aşağıdakı növlərini fərqləndirmək qəbul edilir

- «Spot» və «Forvard» sövdələşmələri.
- valyutanın alınması təcili satılması isə müəyyən müddətdən sonra aparılan kombinasiyalı sövdələşmə.
- ✓ «Spot» kassa əməliyyatı, «forvard» sövdələşməsi, xərci çıxarılmış gəlir olan kombinasiyalı.
- «Forvard» sövdələşməsi.
- valyutanın alqı-satqısı üzrə valyutanın alıcıya təcili çatdırılmasını yerinə yetirən «SPOT» sövdələşməsi.

368. Birja kotirovkası nədir?

- Birja iştirakçılarının davranışının reqlamentləşdirilməsi
- Sadalananların hamısı
- Birja əmtəələrinin sığortalanması
- ✓ birja əmtəələrinə qiymətin əmələ gəlməsi
- Birja əmtəələrinin tədarükü

369. Birjalarda qiymətin minimal dəyişməsi meyarıdır

- SDR
- Sadalananların hamısı
- Şərti hesablaşma vahidi
- Sərbəst dönərli valyuta
- ✓ punkt

370. Yük daşımalarına çəkilən məsrəflər aşağıdakılardan ibarətdir:

- sərnişinlərin və baqajın daşınmasına çəkilən məsrəflər
- başlanğıc yekunlaşdırma əməliyyatlarına çəkilən məsrəflər
- yüklərin nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- ✓ başlanğıc - yekunlaşdırma əməliyyatlarına və yükün nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- yükləmə - boşaltma işlərinə çəkilən məsrəflər

371. Tikinti məhsullarına müəyyən edilən qiymət növü deyil -

- müqavilə qiyməti
- ✓ topdansa satış qiyməti
- preyskurant qiyməti
- sürüşkən qiymət
- smeta qiyməti

372. Sərnişin dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri aşağıdakılardan birindən asılı deyil:

- bütün cavablar düzgün deyil
- məsafənin uzaqlığından
- yerli rabitədən
- şəhər kənarı daşımalardan
- ✓ mənfəət kütləsindən

373. Neft məhsullarının topdansıq qiymətlərinin elementi deyildir:

- şirkətdaxili qiymətlər
- ✓ gömrük tarifləri
- əlavə dəyər vergisi
- təchizat xərcləri
- aksiz vergisi

374. Neft məhsullarının pərakəndə satıq qiymətlərinin elementi deyildir:

- topdansıq qiymətləri (təchizat xərcləri və ƏDV ilə)
- ✓ idxal-ixrac rüsumları
- təchizat xərcləri (ƏDV ilə)
- şirkətdaxili qiymətlər
- aksiz vergisi

375. Dəmiryolu nəqliyyatında tariflər differensiallaşdırılır:

- vaqonların yükçötürmə qabiliyyətindən istifadə dərəcəsinə görə
- vaqonların tiplərinə görə;
- göndərişlərin növlərinə;
- ✓ boşdayanma vaxtına
- daşıma məsafəsinə və sürətinə;

376. Dəmiryola nəqliyyatında tətbiq olunan tarif növü deyil.

- müstəsna tariflər;
- ümumi tariflər;
- yerli tariflər;
- ✓ akkord tariflər;
- differensial tariflər

377. Aşağıdakılardan hansı aqrar-sənaye kompleksi məhsullarının qiymət sisteminə aid deyil?

- birja qiymətləri
- sərbəst qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- ✓ smeta qiymətləri
- müqavilə qiymətləri

378. Sıxışdırıb çıxarma effekti o halda meydana çıxır ki,

- qiymətlərin yüksəlməsi faiz dərəcəsinə artırır ki, bu da özəl sektorda xərclərə gətirib çıxarır
- ✓ pul təklifinin azalması faiz dərəcəsinə artırır və ona həssas olan xərclər özəl sektorda sıxışdırılıb çıxarılır
- özəl sektorda vergilərin artması bu sektorun malik olduğu gəliri və xərcləri azaldır
- gəlir vergilərinin azaldılması faiz dərəcəsinin yüksəlməsinə səbəb olur və ona həssas olan xərclər özəl sektorda sıxışdırılıb çıxarılır
- dövlət xərclərinin ixtisar olunması istehlak xərclərinin məcburi ixtisarına səbəb olur

379. əgər nominal pul təklifi 5% yüksəlsə, qiymətlərin səviyyəsi 4% artarsa, onda pul dövriyyəsinin dəyişməz halında, miqdar nəzəriyyəsinə uyğun olaraq real gəlir

- 1% artacaq
- 1% azalacaq
- 2% artacaq
- 9% artacaq
- ✓ 9% azalacaq

380. Qiymətli kağızların bazar dəyəri (qiyməti) aşağıdakı amillərlə təyin olunur

	✓ qiymətli kağızların növü, gəlirin miqdarı, borc faizinin ölçüsü, inflyasiya səviyyəsi, iqtisadi tsikl fazası, bazarın cari konyunkturu, fond bazarlarının dövlət tədbirləri vasitəsi ilə tənzimlənməsi. • hər bir qiymətli kağızlar növü üzrə riskin dərəcəsi. • istiqrazlar üzrə faizlərin ödənilmə müddəti. • qiymətli kağızların emitetinin fəaliyyətinin gəlirliliyi. • emitetin fəaliyyətinin qeyri stabilliyi.
381.	əmlakın qiymətləndirilməsinə müqayisə yanaşmasının metodu hansıdır? • qalıq texnikası • gəlirlərin dolaylı kapitallaşdırılması ✓ qiymət və gəlirlərin gətirilməsi • gəlirlərin birbaşa kapitallaşdırılması • əvəzetmə dəyəri metodu
382.	əmlakın müqayisə yanaşması ilə qiymətləndirilməsi üçün zəruri informasiyanın tərkibinə daxil deyil ✓ qiymətləndiricinin peşə-ixtisas səviyyəsi • qiymətləndirmə obyektinin fiziki və iqtisadi göstəriciləri • analoq obyekt barədə bazar yaxud qiymət informasiyası • qiymətləndirilən və analoq obyektin əhatəsi üzrə məlumatlar • analoq obyektin fiziki və iqtisadi göstəriciləri
383.	Müqayisə yanaşmasının əsasını təşkil edən prinsipdir ✓ sadalananların hamısı • sadalananların heç biri • tarazlıq • əvəzetmə • tələb, təklif və rəqabət
384.	Müqayisə yanaşmasının əsasını təşkil edən prinsip deyil ✓ gözləmə • əvəzetmə • təklif • tarazlıq • tələb
385.	Torpaq sahələrinin qiymətləndirilməsi zamanı tikililəri olan sahələrin hansı müqayisə vahidlərindən istifadə olunmur? • 1 kv/m ümumi sahənin qiyməti • 1 kub/m torpağın qiyməti • icarə üçün nəzərdə tutulan 1 kv/m sahənin qiyməti ✓ 1 ar torpaq sahəsinin qiyməti • icarə üçün nəzərdə tutulan 1 kv/m sahənin istifadəsindən əldə olunan gəlir
386.	Torpaq sahəsinin qiymətləndirilməsində bu müqayisə vahidlərindən istifadə olunmur • 1 ha torpaq sahəsinin qiyməti • 1 ar torpaq sahəsinin qiyməti ✓ 1 kub/m torpağın qiyməti • 1 kv/m torpaq sahəsinin qiyməti • 1 frontal metr torpaq sahəsinin qiyməti
387.	Müqayisə yanaşmasını digər yanaşmalardan fərqləndirən alət və üsullar hansılardır? • müqayisə elementləri ✓ sadalananların hamısı • düzəlişlərin (təshihlərin) növləri

- müqayisə vahidləri
- düzəlişlərin hesablanması metodları

388. Əmlaka olan hüquqların və onlarla aparılan sövdələşmələrin qeydiyyatı aparılır –

- sifarişçinin yaşayış yeri üzrə;
- müvafiq qeydiyyat mütləq deyil
- ✓ əmlakın yerləşdiyi ərazi üzrə;
- mülkiyyətçinin yaşayış yeri üzrə;
- icarəçinin yaşayış yeri üzrə;

389. Qanunvericiliklə müəssisə əmlak hesab olunurmu?

- olunmur
- müəssisənin qeyri-maddi aktivlərindən əlavə hissəsi hesab olunur
- müəssisənin yalnız xidmət bölməsi hesab olunur
- müəssisənin yalnız istehsal bölməsi hesab olunur
- ✓ olunur, bütövlükdə əmlak kompleksi kimi;

390. Daşınmaz əmlak obyektinin hüquqi xassələrini daha dolğun əks etdirən variantı seçin:

- Ekoloji tələblər
- ✓ Daşınmaz əmlak obyektlərinə hüquqlar kompleksi;
- Torpaq sahəsinin yaxşılaşdırmaları;
- Təbii resursların mövcudluğu
- Torpaq sahəsinin mövcudluğu ;

391. Bazis – indeks metodu üzrə tikintinin dəyəri necə hesablanır? (I – bina üzrə işlər kompleksinin bazis səviyyəsi üzrə qiymət indeksi, TDs – qiymətlərin bazis səviyyəsində smeta dəyəri, Dx – dolaylı xərclər, M – sahibkar mənfəətidir)

- $TD = IxTDs + Dx - M$
- $TD = Ix(TDs + Dx) - M$
- $TD = IxTDs - Dx + M$
- ✓ $TD = IxTDs + Dx + M$
- $TD = Ix(TDs + Dx + M)$

392. İcarəyə verilən sahə 5000 kv. m., hər kv.m. sahəyə görə icarə haqqı 200 manatdır. Həqiqi ümumi gəliri tapın. İtkilər 10000 manat, sair gəlirlər 50000 manat.

- ✓ 1040000 manat
- 990000 manat
- 950000 manat
- 104000 manat
- 1000000 manat

393. İcarəyə verilən sahə 7580 kv. m., hər kv.m. sahəyə görə icarə haqqı 300 manatdır. Potensial ümumi gəliri hesablayın:

- ✓ 2274000 manat
- 2274 manat
- 7880 manat
- 7280 manat
- 25,3 manat

394. Aşağıdakılardan hansı analitik tərkibli göstəricilərə aid deyil?

- mövcud əmlak bazarının keçmiş və gələcək vəziyyətinin öyrənilməsi və onun təhlili;
- ✓ müxtəlif üsullarla əldə edilən məlumatların riyazi düsturlar vasitəsi ilə bir neçə variantda hesablanması
- prosesə başlayarkən mümkün və məqsəduyğun olan qiymətləndirmə yanaşmaları və metodları, habelə məlumat mənbələrinin seçilməsi;
- qiymətləndirilən obyektin qiymətinə təsir göstərən amillər ətrafında mülahizələrin təhlili;

- sifarişçinin təqdim etdiyi sənədlərin nəzərdən keçirilməsi və düzgünlüyünün mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilməsi;

395. Aşağıdakılardan hansı likvid dəyərin mahiyyətinə uyğun gəlmir?

- konkret fakt üzrə hesablanmış dəyəri;
- müəssisənin satış qiyməti ilə aktivlərinin ayrı-ayrılıqda satışından əldə olunan gəlir arasındakı fərq.
- iflas həddində olan müəssisənin dəyəri;
- müəssisənin aktivlərinin ayrı-ayrılıqda reallaşdırılması əsasında hesablanan dəyər;
- ✓ konkret investorun tələblərinə əsaslanan dəyər;

396. Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodu zamanı hansı amilin nəzərə alınması vacibdir?

- ✓ risk amilinin
- bazarın konyukturasının
- torpaq amilinin
- kapital amilinin
- idarəetmə amilinin

397. Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodu nəyə əsaslanır?

- oxşar əmlakların istifadəsindən gözlənilən gəlirlərin müqayisəsinə əsaslanır
- qiymətləndiricinin hesablamaları tam amortizasiya çıxılmaqla, qiymətləndirilən əmlakın yaxud aktivin təkrar istehsalı yaxud əvəz olunması xərclərinə əsaslanır
- kapitallaşma dərəcəsinə və gözləmə prinsipinə
- ✓ üç dəyişkən kəmiyyətlə – gəlirə, kapitallaşdırma əmsalına və dəyərdən istifadə olunmasına
- əldə olunan gəlirin, risksiz qurumlarda yerləşdirilməsindən əldə olunan gəlirlə müqayisəsinə əsaslanır

398. Daşınmaz əmlak bazarının dövlət tənzimlənməsinin amilləri hansılardır?

- Ticarət balansının vəziyyəti
- İstehlak mallarının qiymət indeksi
- ✓ Daşınmaz əmlakın alqı-satqısını tənzimləyən normativ hüquqi aktlar.
- Milli gəlirin səviyyəsi
- Sənaye istehsalının həcmi

399. Əmlak bazarında tələbin həcmi müəyyənləşdirən aşağıdakılardan hansıdır?

- əhalinin sayının dəyişməsi
- ✓ hamısı doğrudur
- maliyyələşdirmə şərtləri
- maliyyə mənbələrinin mövcudluğu
- əhalinin alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsi

400. Daşınmaz əmlak bazarının fəaliyyətini tənzimləyən hansı əsas amillərdir?

- ✓ tələb və təklif
- infrastruktura
- demoqrafik
- iqtisadi
- sosial

401. Qiymətləndirmənin mərhələləri deyildir:

- ✓ Qiymətlərin bölünməsi mərhələsi
- qiymətləndirilən əmlakın sənədləri ilə tanışlıq
- Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması
- Hazırlıq mərhələsi
- İnformasiyanın toplanması

402. Aşağıdakılardan hansı bərpa dəyərinin hesablanması metodudur?

- işin növü üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- kəmiyyət və keyfiyyət metodları
- binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- ✓ pul axınlarının diskontlaşdırılmasına əsaslanan metodlar

403. Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyərinin hesablanması metodu deyil-

- ✓ pul axınlarının diskontlaşdırılması metodu
- işin növü və binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- işlərin növləri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
- kəmiyyət və keyfiyyət metodları

404. Bərpa dəyəri hesablanmasında istifadə olunan metodlara aiddir-

- ✓ əmlakın və onun analoqunun hazırlanması və inkişafına sərf olunan xərclərə əsaslanan metodlar
- pul axınlarının diskontlaşdırılması metodu
- bütün cavablar doğrudur
- gəlirlərin kapitallaşdırılmasına və ya birbaşa kapitallaşdırmaya əsaslanan metodlar
- kəmiyyət və keyfiyyət metodları

405. Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyərinin hesablanması metodu hansıdır?

- gəlirlərin kapitallaşdırılmasına əsaslanan metodlar
- heç biri aid deyil
- qiymətləndirilən əmlakın analoqunun hazırlanmasına sərf olunan xərclərə əsaslanan metodlar
- pul axınlarının diskontlaşdırılmasına əsaslanan metodlar
- ✓ bərpa dəyərinin iriləşdirilmiş göstəriciləri əsaslanan metodlar

406. Qiymətləndirmənin mərhələlərinə aiddir-

- Yekun mərhələ
- ✓ hamısı
- İnformasiyanın toplanması mərhələsi
- Hazırlıq mərhələsi
- Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması

407. Qiymətləndirmənin mərhələlərinə aid deyil-

- ✓ Hesabatın yoxlanılması mərhələsi
- Yekun mərhələ
- Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması
- İnformasiyanın toplanması mərhələsi
- Hazırlıq mərhələsi

408. Hesabata hansı sənədin əlavə olunması tələb olunmaya bilər?

- texniki baxış barədə akt
- ✓ mülkiyyətçinin gəlirlərinin bəyannaməsi
- obyektə təsvir edən qrafik və fotosəkillər
- qiymətləndirmə prosesində aparılan hesablamalar
- analoqobyektlər barədə informasiya

409. Hesabatın qiymətləndirmə sertifikatı bölməsində qiymətləndirici –

- istifadə olunan qiymətləndirmə standartları barədə məlumat verir
- sənədləri imzalayır və möhürləyir
- ✓ sadalananların hamısını göstərməlidir
- obyektin bazar dəyərini göstərir

- qiymətləndirmə tarixini göstərir

410. Qiymətləndirmə məsələsinin qoyuluşu mərhələsində hansı əməliyyat yerinə yetirilmir?

- qiymətləndirmənin məqsədlərinin seçilməsi
- qiymətləndirmə dəyərinin növünün müəyyən edilməsi
- qiymətləndirmə obyektinin eyniləşdirilməsi
- qiymətləndirmə tarixinin müəyyən edilməsi
- ✓ qiymətləndirmə üzrə xidmət haqqının ödənilməsi

411. Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodundan?

- investisiya (kapital qoyuluşu) dəyərinin müəyyənləşdirilməsində də istifadə edilir
- heç biri doğru deyil
- əmlakın real bazar dəyərinin, həmçinin məhdud bazar şəraitində də dəyər müəyyənləşdirilməsində istifadə edilir
- təkrar istehsal dəyərinin müəyyənləşdirilməsində də istifadə edilir
- ✓ ayrı-ayrı yanaşmaların tərkibindəki metodların tətbiqi prosesində də istifadə edilir

412. Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodu.....?

- qiymətləndirilən obyektin bazar və inventar dəyərini müəyyənləşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
- qiymətləndirilən obyektin dəyərini vergiyə cəlb olunması məqsədilə müəyyənləşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
- qiymətləndirilən obyektin dəyərini mənfəətliliyi baxımından müəyyənləşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
- qiymətləndirilən torpağın və onun üzərindəki obyektin dəyərini müəyyənləşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
- ✓ qiymətləndirilən obyektin dəyərini onun potensial mənfəətliliyi baxımından müəyyənləşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir

413. PAD metodu proqnozlaşdırılan pul axınlarına əsasən gəlirin hansı metodlarından istifadə edir?

- ✓ qalıq dəyəri
- mübadilə dəyəri
- investisiya dəyəri
- satış dəyəri
- bazar dəyəri

414. PAD metodu vasitəsilə hesablamaların aparılması üçün aşağıdakılardan hansı lazımdır?

- ✓ hamısı düzdür
- diskontlaşdırma dərəcəsi göstəricilərinin olması labüddür
- pul axınının proqnoz artımı
- reversiya (son satışın dəyəri) da daxil olmaqla
- proqnoz dövrünün uzunluğu müddəti,

415. Klassik bazar ölkələrində diskontlaşdırma metodlarına aşağıdakılar aiddir?

- Kumulyativ düzülüş metodu
- Diskont dərəcəsinin hesablanması əsas metodları
- ✓ hamısı düzdür
- Müşahidə metodu
- Kumulyativ quruluş metodu

416. Daşınmaz əmlak obyektlərinə vəsait qoyuluşu riskləri aşağıdakılardan hansılar aiddir ?

- Qeyri-mütəmadi risklər
- Dinamik risklər
- ✓ Hamısı düzdür
- Mütəmadi risklər
- Statik risklər

417. Torpaq sahələrinin müqayisə elementlərinə aiddir –

- satış şərtləri və vaxtı
- ✓ sadalananların hamısı
- maliyyələşdirmə şərtləri
- hesablama şərtləri

418. Torpaq sahəsinin müqayisə yanaşması ilə qiymətləndirilməsi metodu hansıdır?

- kumulyativ düzülüş metodu
- bölgü metodu
- ayırma metodu
- ✓ köçürmə metodu
- əvəzetmə metodu

419. Qiymətləndirmə Standartları üzrə Beynəlxalq Komitənin başlıca vəzifələrinə aiddir?

- mühasibat uçotu və digər maliyyə hesabatlarında istifadə üçün dürüst ifadə olunmuş standartların və praktiki tövsiyələrin hazırlanması
- standartların ölkələrdə və milli təşkilatlarda yayılması, qəbul və tətbiq edilməsinə kömək göstərilməsi
- ayrı-ayrı dövlətlərdən və təşkilatlardan daxil olmuş rəy və təkliflər əsasında standartlara düzəlişlər edilməsi
- standartların şərh, qruplaşdırılması və tətbiqi sahəsində meydana çıxan ziddiyyətli məqamların aşkar edilməsi
- ✓ hamısı düzdür

420. ABŞ-da qiymətləndirmə fəaliyyəti ilə məşğul olan qiymətləndiricilərin aparıcı qurumlarına aiddir?

- Qiymətləndirmə Fondu
- Qiymətləndirmə İnstitutu
- Amerika Qiymətləndiricilər Cəmiyyəti
- Qiymətləndirmə Magistrlərinin Milli Assosiasiyası
- ✓ hamısı düzdür

421. Pul axınlarının diskontlaşdırılması metoduna xasdır:

- İnvestisiya və ya investisiya qrupu texnikası ilə əlaqə metodu
- ✓ icarə şərtləri və məsrəflər üzrə fərqlərin hesablamada nəzərə alınmasına daha yaxşı imkan verir
- Kapitallaşdırmanın ümumi əmsalının quruluşu metodu
- kumulyativ ardıcılıq sıralanma metodundan istifadə edilir
- Birbaşa kapitalaşdırma metodu

422. Diskontlaşdırma proseduruna aid olmayan cəhət hansıdır ?

- investorun öz investisiyalarını geri qaytaracağını
- bütün fikirlər diskontlaşdırma proseduruna aiddir.
- ✓ investorun öz investisiyalarını geri qaytarmayacağını
- investisiyalardan onu qane edən məbləğdə gəlir əldə edəcəyini nəzərdə tutur
- obyekt üzərində gələcək faydaların (gələcək gəlir axınlarının) cari dəyəri kimi müəyyənləşdirilir

423. Müqayisənin əmlakın yerləşdiyi ərazi elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?

- əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- hamısı düzdür.
- ✓ torpaq sahələrinin müxtəlif təbii iqlim zonalarında, müxtəlif kateqoriyalı yaşayış məntəqələrində, müxtəlif funksional və iqtisadi planlaşdırılma zonalarında və daha perspektiv inkişafa qadir olan regionlarda yerləşməsi bu kimi hallarla dəyəri dəyişmək xassəsinə malikdir.
- bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir

424. Müqayisənin fiziki xüsusiyyətlər elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur:?

- hamısı düzdür.
 - bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
 - ✓ qiymətləndirilən obyektin faydalılığının müəyyən edilməsinə imkan verən binanın tikilməsi tarixini, onun mövcud vəziyyətini, tikinti materiallarının növünü, memarlıq xassələrini, torpaq sahəsinin və binanın özünün ölçülərini, formasını müəyyənləşdirməyə imkan verir.
 - əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir
- əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün
- seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.

425. Müqayisənin satış vaxtı elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur.?

- bu element vasitəsi ilə daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
 - Hamısı düzdür.
 - ✓ əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir
- əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün
- seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
 - bu element vasitəsi ilə qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın yerləşdiyi ərazi müvafiq dəyəri dəyişmək xassəsinə malik olur.

426. Müqayisənin satış şərtləri elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur.?

- bu element vasitəsi ilə daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- Hamısı düzdür.
- ✓ əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir
- bu element vasitəsi ilə qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın yerləşdiyi ərazi müvafiq dəyəri dəyişmək xassəsinə malik olur

427. Kredit almaq məqsədi ilə girov qoyulan qiymətləndirmə obyektinin dəyəri hansı dəyərdir

- vergi dəyəri
- ✓ girov dəyəri
- sığorta dəyəri
- istehlak dəyəri
- istifadə dəyəri

428. Məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məb-ləği hansı dəyərə aiddir?

- istehlak dəyəri
- mübadilə dəyəri
- ✓ likvid dəyəri
- qırıntıların dəyəri
- istifadə dəyəri

429. Qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunan dəyər hansı dəyərdir?

- ilkin istehsal dəyəri
- ✓ mübadilə dəyəri
- sığorta dəyəri
- qalıq əvəzetmə dəyəri
- əvəzetmə dəyəri

430. əmlakın dəyəri şəraitdən, istifadə olunma təyinatından, texnologiyanın yeniləşməsindən asılı olan dəyər hansıdır?

- ✓ istehlak dəyəri
- sığorta dəyəri

- mübadilə dəyəri
 - tam bərpa dəyəri
 - investisiya dəyəri
- 431.** Bütün funksional xassələrinə və fiziki parametrlərinə görə oxşar obyektin yararlılıq və müştəri cəlbətmə xassələrini tamamilə özündə əks etdirən qiymətləndirmə obyektinin dəyəri hansı dəyərdir?
- qalıq əvəzetmə dəyəri
 - ✓ tam bərpa dəyəri
 - sığorta dəyəri
 - investisiya dəyəri
 - vergi tutma dəyəri
- 432.** Obyektdə mövcud olan yararlı materialların dəyəri hansı dəyər adlanır?
- tam bərpa dəyəri
 - əvəzetmə dəyəri
 - ✓ util dəyəri
 - istehlak dəyəri
 - qalıq əvəzetmə dəyəri
- 433.** Oxşar tikinti obyektindəki tikintinin oxşar materiallar və eyni texnologiya üzrə aparılması hansı dəyərə aiddir?
- sığorta dəyəri
 - ✓ təkrar istehsal dəyəri
 - tam bərpa dəyəri
 - util dəyəri
 - qalıq dəyəri
- 434.** Aşağı investisiya riski amilləri deyil-
- Dövlətin idarəetmədə iştirakı
 - Kapital və ticarət məhdudiyyəti
 - ✓ Borclar problemi
 - Xarici investorlara münasibət
 - Qiymətlərin tənzimlənməsi
- 435.** Yüksək investisiya riski amilləri deyil-
- ✓ Dövlətin idarəetmədə iştirakı
 - Milli valyuta məzənnəsi
 - Borclar problemi
 - İnflyasiyanın səviyyəsi
 - Milli şərtlər üçün üstünlüklər
- 436.** İnvestisiya multiplikatoru -
- əmanətə orta hədd meylliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
 - ✓ əmanətə son hədd meylliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
 - bütün variantlar mümkündür
 - istehlaka orta hədd meylliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
- 437.** İnvestisiya multiplikatoru necə hesablanır ?
- ✓ gəlirin artımının investisiyanın artımına nisbəti kimi
 - gəlirin investisiyanın artımına nisbəti kimi
 - gəlirin artımının investisiyaya nisbəti kimi
 - əmanətlərin investisiyaya nisbəti kimi
- 438.** Multiplikator nəyə bərabərdir?

- nominal gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi
- real gəlirin artımı : ümumi xərclərin artımı
- real gəlirin artımı : ümumi xərclərin dəyişməsi
- nominal gəlirin dəyişməsi : real gəlirin artımı
- ✓ real gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi

439. Əgər investisiyalar əmanətlərdən çoxdursa yaranır -

- durğunluq vəziyyəti
- durğunluq və tənəzzül vəziyyəti
- durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- ✓ inflyasiya təhlükəsi
- tənəzzül vəziyyəti

440. Əgər əmanətlər investisiyadan çox olursa yaranır

- ✓ durğunluq və tənəzzül vəziyyəti
- durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- durğunluq vəziyyəti
- tənəzzül vəziyyəti
- inflyasiya təhlükəsi

441. Şərti-dəyişən xərclərə aid deyil

- kommunal ödənişlər
- reklam, məsləhət və hüquqi xidmət xərcləri
- daşınmaz əmlak obyektinin mühafizəsi xərcləri
- ərazinin saxlanılması və təmizlənməsi xərcləri
- ✓ əmlak vergisi

442. Obyektdə mövcud olan yararlı materialların dəyəri hansı dəyər adlanır?

- ✓ util dəyəri
- tam bərpa dəyəri
- qalıq əvəəetmə dəyəri
- istehlak dəyəri
- əvəzetmə dəyəri

443. Daşınmaz əmlak obyektlərinə vəsait qoyuluşu riskləri aşağıdakılardan hansılar aiddir ?

- Qeyri-mütəmadi risklər
- Dinamik risklər
- ✓ Hamısı düzdür
- Mütəmadi risklər
- Statik risklər

444. İqtisadi bölgü prinsipi dedikdə?

- obyektin dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları bölmək və birləşdirməyin mümkünlüyüdür
- obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri bölmək və birləşdirməyin mümkünlüyüdür
- obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları birləşdirməyin mümkünlüyüdür
- obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları bölməyin mümkünlüyüdür
- ✓ obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları bölmək və birləşdirməyin mümkünlüyüdür

445. Balans prinsipi dedikdə?

- əmlakın bütün növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman istehsal amillərinin optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir
- əmlakın hər hansı növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman əməy ehtiyatlarının optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir
- ✓ əmlakın hər hansı növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman istehsal amillərinin optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir
- əmlakın hər hansı növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman kapitalın optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir
- əmlakın konkret növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman istehsal amillərinin optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir

446. Vəsait qoyuluşu prinsipi dedikdə?

- istehsal amilinin müəyyən elementinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərində olan əlavədir
- istehsal amilinin bir neçə elementinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərində olan əlavədir
- istehsal amillərinə çəkilən xərcləri ödədikdən sonra torpaq sahəsinə ayrılmış təmiz gəlir kimi müəyyən edilməsidir
- ✓ istehsal amilinin konkret elementinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərində olan əlavədir
- istehsal amilinin bütün elementlərinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərində olan əlavədir

447. İqtisadi ölçü prinsipi dedikdə?

- istənilən bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan kapitalın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- istənilən bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan kapitalın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- ✓ istənilən bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan torpağın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- konkret bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan torpağın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- istənilən bazarda əmlakın konkret növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan torpağın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür

448. Artan və azalan gəlirlər prinsipi dedikdə?

- ✓ istehsal amillərinin hər hansı resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmində əvvəlcə azalmağı, sonra isə artmağa başlamasıdır
- istehsal amillərinin hər hansı resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmində əvvəlcə azalmağı, sonra isə artmağa başlamasıdır
- istehsal amillərinin bütün resurslarının artması zamanı təmiz gəlirin həcmində əvvəlcə artması, sonra isə azalmağa başlamasıdır
- istehsal amillərindən biri olan torpaq resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmində əvvəlcə artması, sonra isə azalmağa başlamasıdır
- istehsal amillərindən biri olan kapital resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmində əvvəlcə artması, sonra isə azalmağa başlamasıdır

449. Aşağıdakılardan hansı analitik tərkibli göstəricilərə aid deyil?

- prosesə başlayarkən mümkün və məqsədə uyğun olan qiymətləndirmə yanaşmaları və metodları, habelə məlumat mənbələrinin seçilməsi;
- ✓ müxtəlif üsullarla əldə edilən məlumatların riyazi düsturlar vasitəsi ilə bir neçə variantda hesablanması
- mövcud əmlak bazasının keçmiş və gələcək vəziyyətinin öyrənilməsi və onun təhlili;
- sifarişçinin təqdim etdiyi sənədlərin nəzərdən keçirilməsi və düzgünlüyünün mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilməsi;
- qiymətləndirilən obyektin qiymətinə təsir göstərən amillər ətrafında mülahizələrin təhlili;

450. Aşağıdakılardan hansı qiymətləndirmə fəaliyyətinin məqsədidir?

- investisiya qoyuluşları,
- ✓ hər biri doğrudur.
- əmlakın vergitutma bazasının müəyyənləşdirilməsi,
- əmlakın girov qoyulması,
- əmlakın sığorta olunması,

451. Daşınmaz əmlakın yüklülüyü kimi çıxış edə bilməz.

- ipoteka;
- həbs;
- servitut;
- ✓ müvəqqəti istifadə.

- icarə;

452. Azərbaycanca qiymətləndiricilərin ictimai təşkilatı hansıdır?

- Azərbaycan Qiymətləndiricilər Assosiasiyası
- Azərbaycan Rieltorlar Təşkilatı
- Azərbaycan Rieltorlar Assosiasiyası
- Azərbaycan Qiymətləndiricilər Birliyi
- ✓ Azərbaycan Qiymətləndiricilər Cəmiyyəti

453. Potensial ümumi gəlir həqiqi ümumi gəlirdən fərqlənir -

- əməliyyat xərclərinin kəmiyyəti qədər
- əvəzetmə xərclərinin kəmiyyətini üstələyir
- doğru cavab yoxdur
- xalis əməliyyat gəlirinin kəmiyyəti qədər
- ✓ tam yüklənmə və tam yüklənməmə nəticəsində yaranan itkilərin kəmiyyəti qədər

454. Qiymətləndirmə fəaliyyətinin subyekti deyil -

- qiymətləndiricilər
- ✓ rieltorlar
- mülkiyyətçilər
- qiymətləndirici ekspertlər
- sifarişçilər

455. Qiymətləndirmə fəaliyyətinə təsir göstərən mühit amili hansıdır?

- iqtisadi mühit
- ✓ sadalananların hamısı
- təşkilati mühit
- sosial mühit
- siyasi mühit

456. Fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan binalara görə əmlak vergisi hesablanır –

- qiymətləndiricilər tərəfindən
- mülkiyyətçinin özü tərəfindən
- bütün variantlar mümkündür
- ✓ yerli bələdiyyələr tərəfindən
- vergi müfəttişləri tərəfindən

457. Mülkiyyətçinin təsəvvürünə əsaslanan prinsip deyil

- gözləmə prinsipi
- ✓ tarazlıq prinsipi
- faydalılıq prinsipi
- sadalananların heç biri
- əvəzetmə prinsipi

458. Hesabata hansı sənədin əlavə olunması tələb olunmaya bilər?

- texniki baxış barədə akt
- ✓ mülkiyyətçinin gəlirlərinin bəyannaməsi
- qiymətləndirmə prosesində aparılan hesablamalar
- obyekt təsvir edən qrafik və fotosəkillər
- analoqobyektlər barədə informasiya

459. Hesabatın qiymətləndirmə sertifikatı bölməsində qiymətləndirici -

- istifadə olunan qiymətləndirmə standartları barədə məlumat verir
- qiymətləndirmə tarixini göstərir
- sənədləri imzalayır və möhürləyir
- ✓ sadalananların hamısını göstərməlidir
- obyektin bazar dəyərini göstərir

460. Sərəncam hüququ nədir?

- əmlakdan fayda götürməyin hüquqi cəhətdən təmin edilmiş imkanı
- doğru variant yoxdur
- əmlakı faktiki sahibliyi həyata keçirməyin hüquqi cəhətdən təmin edilmiş imkanı
- əmlaka sahib olmaq, ondan istifadə etmək və ona dair sərəncam vermək üzrə dövlət tərəfindən tanınan və qorunan hüquqdur
- ✓ əmlakın hüquqi müqəddəratını təmin etməyin hüquqi cəhətdən təmin edilmiş imkanı

461. İnvestisiya multiplikatoru

- ✓ əmanətə son hədd meylliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
- bütün variantlar mümkündür
- doğru variant yoxdur
- istehlaka orta hədd meylliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
- əmanətə orta hədd meylliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir

462. Müqayisə yanaşmasını digər yanaşmalardan fərqləndirən alət və üsullar hansılardır?

- ✓ sadalananların hamısı
- müqayisə elementləri
- düzəlişlərin hesablanması metodları
- düzəlişlərin (təshihlərin) növləri
- müqayisə vahidləri

463. Kapitallaşdırma əmsalı necə hesablanır?

- illik gəlir – qoyulmuş kapitalın dəyəri
- ✓ illik gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri
- illik gəlir x qoyulmuş kapitalın dəyəri
- illik gəlir + qoyulmuş kapitalın dəyəri
- həqiqi ümumi gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri

464. Aşağıdakılardan hansı uyğunluq prinsipinin mahiyyətinə uyğundur?

- daşınmaz əmlak obyektinin dəyəri ətrafdakı tikililərin həmcinsliyindən asılıdır
- ✓ yaxınlıqda ucuz obyektlərin yerləşməsi bahalı daşınmaz əmlak obyektinin dəyərini azaldır
- sadalananların heç biri
- sadalananların hamısı
- uyğunluq prinsipinin pozulmasını bağ evləri massivlərində müşahidə etmək olar

465. Gözləmə prinsipinə görə aşağıdakılardan hansı doğru deyil?

- gözləmə neqativ xarakter daşıyır
- obyektin dəyəri mülkiyyətçinin gözləmələrindən asılıdır.
- daşınmaz əmlakın dəyəri onun keçmiş satış qiymətlərindən deyil istifadəsindən gözlənilən gəlirlərdən asılıdır
- ✓ torpaq sahəsinin yaxın ərazinin abadlığı onun dəyərinə heç bir təsir göstərmir
- gözləmə pozitiv xarakter daşıyır

466. Multiplikator nəyə bərabərdir?

- nominal gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi
- real gəlirin artımı : ümumi xərclərin artımı
- real gəlirin artımı : ümumi xərclərin dəyişməsi
- nominal gəlirin dəyişməsi : real gəlirin artımı

✓ real gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi

467. əgər investisiyalar əmanətlərdən çoxdursa yaranır

- durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- durğunluq və tənəzzül vəziyyəti
- tənəzzül vəziyyəti
- ✓ inflyasiya təhlükəsi
- durğunluq vəziyyəti

468. əgər əmanətlər investisiyadan çox olursa yaranır

- durğunluq vəziyyəti
- tənəzzül vəziyyəti
- durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- ✓ durğunluq və tənəzzül vəziyyəti
- inflyasiya təhlükəsi

469. İnvestisiya multiplikatoru necə hesablanır ?

- gəlirin investisiyanın artımına nisbəti kimi
- doğru variant yoxdur
- gəlirin artımının investisiyaya nisbəti kimi
- əmanətlərin investisiyaya nisbəti kimi
- ✓ gəlirin artımının investisiyanın artımına nisbəti kimi

470. Aşınmanın hansı forması konstruksiyanın köhnəlməsidir?

- ✓ funksional
- fiziki
- iqtisadi
- heç biri
- xarici

471. əsas fondların hansına amortizasiya ayırmaları hesablanmır?

- ✓ torpaq sahələri
- istehsal və təsərrüfat inventarı
- alətlər
- ötürücü qurğular
- tikililər

472. xalis aktivlərin dəyərinin müəyyən edilməsi məqsədilə adətən balansın hansı maddəsində düzəlişlər edilir?

- əsas vasitələr;
- debitor borclar;
- ✓ pul vəsaitlər.
- ehtiyatlar;
- kreditor borclar;

473. Qiymətləndirmə yanaşmalarından hansı torpağın dəyərinin ayrılıqda qiymətləndirilməsini tələb edir?

- bazar;
- sadalananların heç biri.
- sadalananların hamısı;
- gəlir;
- ✓ xərc;

474. Qiymətləndirici tərtib etdiyi hesabatları saxlanılmalıdır

- 5 il
- onu sifarişçiyə təqdim etməklə saxlamaya da bilər
- 1 il
- 2 il
- ✓ 3 il

475. Qiymətləndirmənin aparılması üzrə müqavilə -

- ✓ yazılı formada bağlanılır və notariusda təsdiqinə ehtiyac yoxdur;
- sadalanan variantlardan istənilən biri tətbiq oluna bilər
- şifahi formada bağlanıla bilər;
- qiymətləndirmə müqavilə bağlanılmadan da aparıla bilər;
- yazılı formada bağlanılır və notariusda təsdiq olunur;

476. əmlaka olan hüquqların və onlarla aparılan sövdələşmələrin qeydiyyatı aparılır -

- sifarişçinin yaşayış yeri üzrə;
- müvafiq qeydiyyat mütləq deyil
- ✓ əmlakın yerləşdiyi ərazi üzrə;
- mülkiyyətçinin yaşayış yeri üzrə;
- icarəçinin yaşayış yeri üzrə;

477. Qanunvericiliklə müəssisə əmlak hesab olunurmu?

- olunmur
- müəssisənin qeyri-maddi aktivlərindən əlavə hissəsi hesab olunur
- müəssisənin yalnız xidmət bölməsi hesab olunur
- müəssisənin yalnız istehsal bölməsi hesab olunur
- ✓ olunur, bütövlükdə əmlak kompleksi kimi;

478. Aşağıdakılardan hansı doğru deyil?

- bina və qurğular servitutla yüklü edilə bilər;
- ✓ servitut daşınmaz əmlakın mülkiyyətçisinin qonşu torpaq sahəsindən elektrik xətlərinin, boru kəmərlərinin çəkilməsi və digər ehtiyacları naminə qoyula bilər.
- mülkiyyətçi maraqlarına uyğun servitut qoyulan şəxsdən torpaqdan istifadəyə görə haqq tələb edə bilər;
- torpağın servitutla yüklü edilməsi mülkiyyətçini həmin sahədən istifadə hüququndan məhrum edir;
- servitut başqasının torpaq sahəsindən istifadəni məhdudlaşdıran hüquqdur;

479. Torpaq sahəsi üzərində mülkiyyət hüququ əhatə edir

- torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri və onun altında olan faydalı qazıntıları;
- torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri və onun altında olan təbii resursları.
- torpağın üst qatını;
- torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını;
- ✓ torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri;

480. Ucuzlaşdırmanın aparılmasının neçə variantı mövcuddur?

- 2-3
- 3
- ✓ 2
- 4
- Bir neçə ola bilər

481. İstehlak mallarının alınması motivləri hansılardır?

- ✓ tələbat, zərurət, arzu
- Tələb, tələbat, zərurət
- Tələb, zərurət, arzu

- Tələb, təklif, zərurət
- Zərurət, təklif, arzu

482. əmlak obyektlərinin icarə bazarını hansı seqmentlərə bölmək olar?

- ✓ sadalananların hamısı
- dövlət əmlakının icarə bazarı
- gizli icarə bazarı
- kommersiya daşınmaz əmlakının icarə bazarı
- sadalananların heç biri

483. Gəlirlərin müxtəlif növlərinin proqnoz hesablarının əsasında hansı göstərici durur?

- icarə müqaviləsi
- reversiya dəyəri
- icarə haqqının müqavilə dərəcəsi
- icarə haqqının bazar dərəcəsi
- ✓ illik icarə haqqı dərəcəsi

484. Gəlir yanaşmasının əsaslandığı gələcək gəlir növü deyil

- reversiya dəyəri
- xalis əməliyyat gəliri
- vergilər ödənildikdən sonra pul axını
- ✓ əmlak obyektinin rentabelliği
- əmlak satışından mümkün pul daxilolmaları

485. Gəlir yanaşmasının əsaslandığı gələcək gəlir növü hansıdır?

- ✓ sadalananların hamısı
- sadalananların heç biri
- potensial ümumi gəlir
- həqiqi ümumi gəlir
- vergilərin ödənilməsinədək pul axını

486. Gəlir yanaşması əmlakın qiymətləndirilməsinin hansı prinsipinə əsaslanır?

- tarazlıq prinsipi
- əvəzetmə prinsipi
- ✓ xarici təsir prinsipi
- artan və azalan verim prinsipi
- rəqabət prinsipi

487. Gəlir yanaşması əmlakın qiymətləndirilməsinin hansı prinsipinə əsaslanır?

- sadalananların heç biri
- gözləmə prinsipi
- tarazlıq prinsipi
- tələb-təklif və rəqabət prinsipi
- ✓ sadalananların hamısı

488. Gəlir yanaşmasının əsaslı tətbiqi üçün aşağıdakı şərtin yerinə yetirilməsi zəruri deyil

- əmlaka xas olan risklər
- ✓ qiymətləndirilən obyektin analoqları olmalıdır
- qiymətləndirilən obyekt gəlir gətirilməlidir
- gələcək gəlirlərin kəmiyyətini hesablamaq olar
- sadalananların heç biri

489. əmlakın qiymətləndirilməsinin məhdudlaşdırıcı şərti deyil

- Əmlak bazarında fəaliyyətin dövlət tənzimlənməsi
- ✓ informasiyadan istənilən məqsədlərlə oluna bilər
- qiymətləndirmə yalnız hesabatda göstərilən tarixə etibarlıdır
- qiymətləndirmə yalnız hesabatda göstərilən məqsəd üçün etibarlıdır
- müəssisənin maliyyə vəziyyəti və biznesin aparılmasının maliyyə şərtləri

490. Əhali istehlakçı qrupu üçün təbii qazın pərakəndəsatış qiyməti nə qədərdir? (1000m³ üçün ƏDV ilə)

- 45,0 manat;
- ✓ 100 manat;
- 1000 manat;
- 46,8 manat.
- 41,0 manat;

491. Elektrik enerjisinin tranzit ötürülmə tarifləri nə qədərdir?

- 0,4 qəpik;
- 1,0 qəpik.
- 0,7 qəpik;
- ✓ 0,2 qəpik;
- 0,6 qəpik;

492. Elektrik enerjisinin pərakəndə satış tarifləri nə qədərdir?

- ✓ 6,0 qəpik;
- 7,0 qəpik;
- 7,7 qəpik.
- 7,5 qəpik;
- 5,8 qəpik;

493. Regionlarda əhali istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün ƏDV ilə)

- ✓ 3 qəpik;
- 7 qəpik.
- 4 qəpik;
- 2 qəpik;
- 5 qəpik;

494. Sudan xammal kimi istifadə edənlər üçün sudan istifadə tarifi nə qədərdir?(1 m³ üçün ƏDV ilə)

- 11 manat;
- ✓ 12 manat.
- 9 manat;
- 14 manat;
- 8 manat;

495. Kapitalaşdırma əmsalı necə hesablanır?

- illik gəlir x qoyulmuş kapitalın dəyəri
- illik gəlir – qoyulmuş kapitalın dəyəri
- illik gəlir + qoyulmuş kapitalın dəyəri
- ✓ illik gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri
- həqiqi ümumi gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri

496. Şərti-dəyişən xərclərə aid deyil

- daşınmaz əmlak obyektinin mühafizəsi xərcləri
- reklam, məsləhət və hüquqi xidmət xərcləri
- kommunal ödənişlər

- ✓ əmlak vergisi
- ərazinin saxlanılması və təmizlənməsi xərcləri

497. Şərti-sabit xərclərə aid deyil

- xidmət heyətinin əmək haqqı
- əmlak vergisi
- sığorta ödənişləri
- ✓ kommunal ödənişlər
- obyektin yüklənməsi əmsalından asılı olan xərclər

498. Qiymətləndirmə məqsədləri üçün əməliyyat xərcləri bölünür -

- sadalananların heç birinə
- şərti-sabit xərclərə
- şərti-dəyişən xərclərə
- kapital xərəkətli xərclərə
- ✓ sadalananların hamısına

499. əmlakın istismarı ilə bağlı xərclər necə adlanır?

- sair xərclər
- alternativ xərclər
- birbaşa xərclər
- ✓ əməliyyat xərcləri
- üstəlik xərclər

500. Həqiqi ümumi gəlir necə hesablanır?

- potensial ümumi gəlir – ümumi itkilərin məbləği
- potensial ümumi gəlir / ümumi itkilər əmsalı
- potensial ümumi gəlir x ümumi itkilər əmsalı
- ✓ potensial ümumi gəlir x (1 ümumi itkilər əmsalı)
- potensial ümumi gəlir / (1 ümumi itkilər əmsalı)